

**Darba vietā
sargā sevi
pats**

3. lappusē

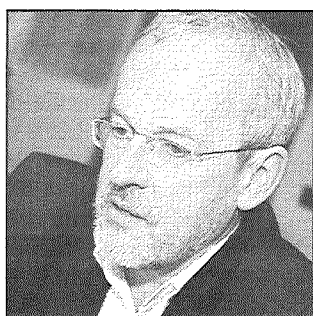
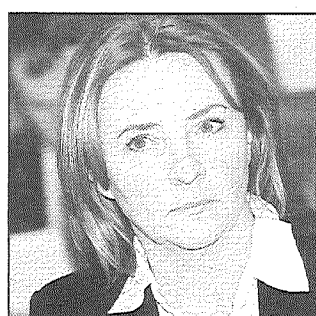
**Seno mantu
glabātājs**

5. lappusē

**Seno latgaļu
saknes
meklējot**

11. lappusē

EP vēlēšanās piedalījās tikai trešdaļa vēlētāju. Vislielāko atbalstu saņēma «Vienotība»

● Lai arī 24. maijā notikušajās Eiropas Parlamenta (EP) vēlēšanās Latvijā fiksēts līdz šim zemākais vēlētāju līdzdalības rādītājs, politikas eksperti neredz iemeslu lielam satraukumam. Piemēram, Žaneta Ozoliņa, Latvijas Universitātes Sociālo zinātņu fakultātes Politikas zinātnes nodaļas profesore, uzsver, ka patiesībā vidējā vēlētāju līdzdalība EP nav zemāka kā iepriekš – ES dalībvalstu Centrālo vēlēšanu komisiju apkopotie dati liecina, ka, līdzīgi kā 2009. gadā, tā sasniegusi 43,1%. 30% Latvijas politiskās līdzdalības ir diezgan zemi, salīdzinājumā ar citām vēlēšanām, tomēr tie nav uzskatāmi par katastrofāliem, jo vairākās citās ES dalībvalstīs pie vēlēšanu urnām devušies pat mazāk nekā 20% vēlētāju.

Attēlos: vēlētāji devuši uzticības mandātu (pirmā rinda no kreisās) Valdim Dombrovskim (V), Artim Pabrikam (V), Sandrai Kalnietei (V), Krišjānim Kariņam (V), Andrejam Mamikinam (Saskaņa) (otrā rinda no kreisās), Ivetai Grigulei (ZZS), Robertam Zilem (Nacionālā apvienība), Tatjanai Ždanokai (LKS).

► Turpinājums 2. lappusē.

B.Broka: Tieslietu ministrija arī šogad palīdzēs organizēt svētkus Aglonā

22. maijā tieslietu ministre Baiba Broka reģionālā vizītē apmeklēja Aglonu un Rēzekni. Vizītes mērķis bija apskatīt, kā Tieslietu ministrijas piešķirtais finansējums izmantots Aglonas bazilikas restaurācijai un remontam, kā arī vienotos par sadarbību Vissvētākās Jaunavas Marijas Debesis uzņemšanas svētku organizēšanā, informēt tieslietu ministres preses sekretāre Inese Auniņa.

"Apmeklējot Aglonu, vēlējos personīgi pārliecināties par Tieslietu ministrijas piešķirto līdzekļu izlietojumu bazilikas klostera rekonstrukcijai. Rēzeknes — Aglonas die-

cēzes bīskaps Jānis Bulis ar lepmumu stāstīja un rādīja paveikto — nomainītos logus un jumtu, nostiprinātos ēkas pamatus, elektrotīklu izbūvi un apkures sistēmas renovāciju. Esmu kristiete, tāpēc līdztekus saimnieciskai līdzekļu izmantošanai mani priecē Aglonas svētvietas patiesa atdzimšana", norāda ministre.

Ar bīskapu J.Buli un Aglonas bazilikas vadību panākta vienošanās arī par plānoto pasākumu organizēšanu, svinot Vissvētākās Jaunavas Marijas Debesis uzņemšanas svētkus šā gada augustā. Lai tos īstenotu, starp Aglonas bazilikas draudzi un ministriju tiks noslēgts atbilstošs līgums par nepieciešamo finansējumu. Tas vajadzīgs pēc iespējas ātrāk, lai varētu uzsākt sagatavošanās darbus tik liela mēroga

pasākumu realizēšanai. Iepriekšējo gadu pieredze liecina, ka ministrijas piešķirtie līdzekļi izmantoti apskaņošanas un elektroapgādes nodrošināšanai, dzeramā ūdens vietu, atkritumu savākšanas pakalpojumiem un labierīcību ierīkošanai.

Pēc vienošanās Aglonā ministre devās uz Rēzekni, kur tikās ar Latgales apgabaltiesas priekšsēdētāju Andri Strautu un tiesnešiem un pārrunāja grozījumus Civilprocesa likumā, kas paredz tiesvedībā pieņemto lietu nodošanu citai tiesai ātrākas izskatīšanas nodrošināšanai. Latgales apgabaltiesā līdzšinējā prakse visumā raksturota pozitīvi, gan norādot uz nepieciešamību to vairāk attiecināt uz rakstveida procesiem, kā arī pārsūtīt lietas, kuru izskatīšanai atvēlētais termiņš ir ilgāks.

NEAIZMIRSTI ABONĒT "NOVADNIEKU" JŪNIJAM un turpmākajiem 2014. gada mēnešiem.

Abonēt var "Latvijas Pasta" nodaļās, pie pastniekiem, "Novadnieka" redakcijā Brīvības ielā 14, Preiļos, un interneta mājas lapā www.novadnieks.lv sadaļā "Abonēšana".

Abonē šodien un saņem laikrakstu pēc divām dienām!

ZIŅAS

Var pieteikties lauksaimnieku mācībām jūlijā un septembrī

Lauku atbalsta dienests izvērtējis un apstiprinājis divus Latvijas Lauku konsultāciju un izglītības centra Preiļu konsultāciju biroja projektu iesniegumus, kas bija iesniegti Eiropas Lauksaimniecības fonda lauku attīstībai atbalstam aktivitātei «Nozares speciālistu līmeņa mācību organizēšana».

Vienas no plānotajām mācībām «Augkopības un lopkopības produkcijas ražošanas bioloģiskajā lauksaimniecībā» notiks septembrī Preiļu konsultāciju biroja telpās. Interesenti var pieteikties pie Ineses Magdalenokas līdz 1. septembrim personīgi vai pa tālruni 26329462.

Mācības par tēmu «Integrētā graudaugu un rapša audzēšana» sāksies jau jūlijā un risināsies Preiļu konsultāciju biroja telpās. Interesentiem jāpiesakās līdz 1. jūlijam pie I. Magdalenokas.

Preiļu novada dome sniegs atbalstu projektiem

Preiļu novada dome izsludinājusi projektu konkursu mazo un vidējo komercsabiedrību projektu līdzfinansēšanai, ziņo pašvaldības sabiedrisko attiecību specialiste Maija Paegle.

Konkursa mērķis ir sniegt atbalstu mazo un vidējo komercsabiedrību projektiem, kas saistīti ar uzņēmējdarbības attīstību un jaunu darba vietu veidošanos Preiļu novadā.

Līdzfinansējums tiks piešķirts tiem projektiem, kas paredz: nodarbinātības veicināšanu — jaunu darba vietu radīšanu; tūristu piesaisti no apkārtnējo pilsētām un kaimiņvalstīm; esošo pakalpojumu un produktu ražošanas efektivitātes paaugstināšanu; līdzfinansējuma nodrošināšanu citiem ES projektiem; infrastruktūras uzlabošanu.

Projekta konkursa nolikums, pieteikuma veidlapa atrodama mājas lapā www.preili.lv. Pieteikums var iesniegt Preiļu novada domes kanceleijā no 1. jūlija līdz 31. jūlija pulksten 16.00. Tuvāka informācija pa tālruni 26636243.

NACIONĀLĀS ZINĀS

No skolēnu savāktās makulatūras Līgatnē saražo 977 tonnas jauna papīra

No skolēnu savāktās makulatūras šā mācību gada laikā papīrfabrika «Līgatne» saražojusi 977 tonnas jauna papīra, informēja uzņēmuma «Zaļā josta» mārketinga vadītāja Laima Kubliņa. Lai veicinātu makulatūras un bateriju dalītu vākšanu pārstrādei un palielinātu pārstrādes jaudas, «Zaļā josta» ik gadu apvieno Latvijas izglītības iestādes izlietoto bateriju un makulatūras vākšanas konkursos. Makulatūras vākšanas konkursā šogad piedalījās 373 izglītības iestādes visā Latvijā, pārstrādei nogādājot 1270,3 tonnas makulatūras. Šis ir lielākais dalībnieku, kā arī savāktā papīra daudzums, kādu jebkad ir izdevies savākt konkursu piecu gadu pastāvēšanas laikā. No šīs makulatūras papīrfabrika «Līgatne» saražoja 977 tonnas jauna papīra.

Arī izlietoto bateriju vākšanas konkursā izdevies savākt rekordlielu videi kaitīgo preču atkritumu apjomu – skolēni no 241 izglītības iestādes pārstrādei nogādāja 24 tonnas izlietotu bateriju. Dati liecina, ka ik gadu Latvijā tiek ievestas apmēram 450 līdz 550 tonnas bateriju, bet pārstrādei nonāk vien piektā daļa no tām.

Papīrfabrikas «Līgatne» mārketinga vadītāja Oļesja Dreimane informē, ka makulatūras vākšanas konkursā sadarbībā ar «Zaļā josta» nodrošināts izejmateriāls papīrfabrikai apmēram pusotram mēnesim, jo uzņēmuma kapacitāte ir 35 tonnas dienā. «Zaļā josta» pērn kopumā apsaimniekoja vairāk nekā 54 250 tonnas izlietotā iepakojuma, no kurām aptuveni trešdaļu veido papīrs un kartons, 4329 tonnas videi kaitīgu preču un 1181 tonnu elektroiekārtu, no kurām 38,69 tonnas veido izlietotās baterijas.

Pret eiro vēl nav apmainītas 815 tonnas lata monētu

Iedzīvotāju rīcībā vēl palicis svara ziņā diezgan liels apjoms lata monētu. Aprīļa beigās pret eiro vēl nebija apmainīti 354 miljoni gabali lata monētu, kas svara izteiksmē bija 815 tonnas, aģentūru LETA informēja Latvijas Bankā. No minētajām 815 tonnām monētu vairāk nekā puse ir «melnās» monētas – vienu un divu santīmu – monētas. Daudz ir arī vienlatnieku – vairāk nekā 120 tonnas, un to vidū ir arī īpaši dizaina vienlatnieki. Salīdzinājumam – marta beigās vēl neapmainīti pret eiro bija 356 miljoni gabali lata monētu, kas svara izteiksmē ir 820 tonnas. Pērn un līdz šā gada maija sākumam pret eiro tika apmainīti 35% lata monētu jeb 134 miljoni gabalu monētu 25 miljonu latu vērtībā, kā arī 92% lata banknošu – 46 miljoni gabalu banknošu 900 miljonu latu vērtībā.

NOVADNIEKS

Redaktore Tamāra Elste

Pasūtījuma indekss 3033.

Reģistrācijas apliecība nr. 000701018.

Izdevējs – SIA «NOVADNIEKS REDAKCIJA».

Redakcijas adrese: Brīvības ielā 14, Preiļi, LV-5301.

Elektroniskais pasts: novadnieks@axel.lv

Tālr. 65307057, mob. tel. 29410288 (redaktorei),

65307057 (reklāmas un sludinājumu pieņemšana),

žurnālistiem – 65307058, mob. t. 22079178.

Fakss 65307057.

Par sludinājumu saturu atbild to iesniedzējs.

Laikrakstā publicētie materiāli ne vienmēr atspoguļo redakcijas viedokli.

Pārpublicējot atsauce uz «Novadnieku» obligāta.

Laikraksts iespiests SIA «Latgales druka» Rēzeknē.

Mājas lapa internetā: www.novadnieks.lv

Laikraksts iznāk astoņas reizes mēnesī
(otrdien, piektdien).

*Tu esi tāds, kādas ir tavas dziļākās vēlmes; kādas tavas
vēlmes, tāda arī tava griba; kāda tava griba, tādi tavi
darbi; kādi tavi darbi, tāds arī tavs liktenis.*

Zināms, kas pārstāvēs Latviju Eiropā

**Eiropas Parlamenta (EP) vēlēšanās
visvairāk balsu ieguvusi partija
«Vienotība», kurai pienākas četras
no astoņām deputātu vietām, bet
vēl četrām partijām pa vienai vietai,
svētdienas pusnaktī paziņoja
Centrālās vēlēšanu komisijas
priekšsēdētājs Arnis Cimdars.**

Kopumā Latvijā vēlēšanās piedalījušies 445 225 vēlētāji. Vēlēšanu iecirkņos saņemtas 443 802 derīgas vēlēšanu aplokšnes, kurās atradās 440 288 derīgas vēlēšanu zīmes. Tikai 17% procenti jeb 73 751 vēlētājs zīmēs nebija veikuši kādas atzīmes. 366 537 balsotāji vēlēšanu zīmēs veikuši labojumus – svītrojuši kandidātus un/vai likuši plusiņus.

Četrus politiskos spēkus – nacionālo apvienību «Visu Latvijai!»-«Tēvzemei un brīvībai»/LNNK (VL-TB/LNNK), partiju «Saskaņa», Zaļo un zemnieku savienību (ZZS) un Tatjanas Ždanokas «Latvijas Krievu savienību» (LKS) – EP pārstāvēs pa vienam deputātam.

«Vienotība» guvusi 46,19% vēlētāju atbalstu, VL-TB/LNNK – 14,25%, «Saskaņa» – 13,04%, ZZS – 8,26%, LKS – 6,38%.

«**Vienotību**» EP varētu pārstāvēt Saeimas deputāti **Valdis Dombrovskis**, **Artis Pabriks**, kā arī pašreizējā EP deputāti **Sandra Kalniete** un **Krišjānis Kariņš**, «**Saskaņu**» – žurnālists **Andrejs Mamikins**, **ZZS** – Saeimas deputāte **Iveta Grigule**, **nacionālo apvienību** – pašreizējais EP deputāts **Roberts Zīle**, bet **LKS** – pašreizējā EP deputāte **Tatjana Ždanoka**.

Savukārt par eiroparlamentāriešu Aleksandra Mirska pārstāvēto «Alternative» nobalsojuši 3,73% pilsoņu, «Latvijas Reģionu apvienību» atbalstīja 2,49%, partiju «Latvijas attīstībai» – 2,12%, bet par Latvijas Sociālistisko partiju nobalsoja 1,54% vēlētāju.

Nav sūdzību

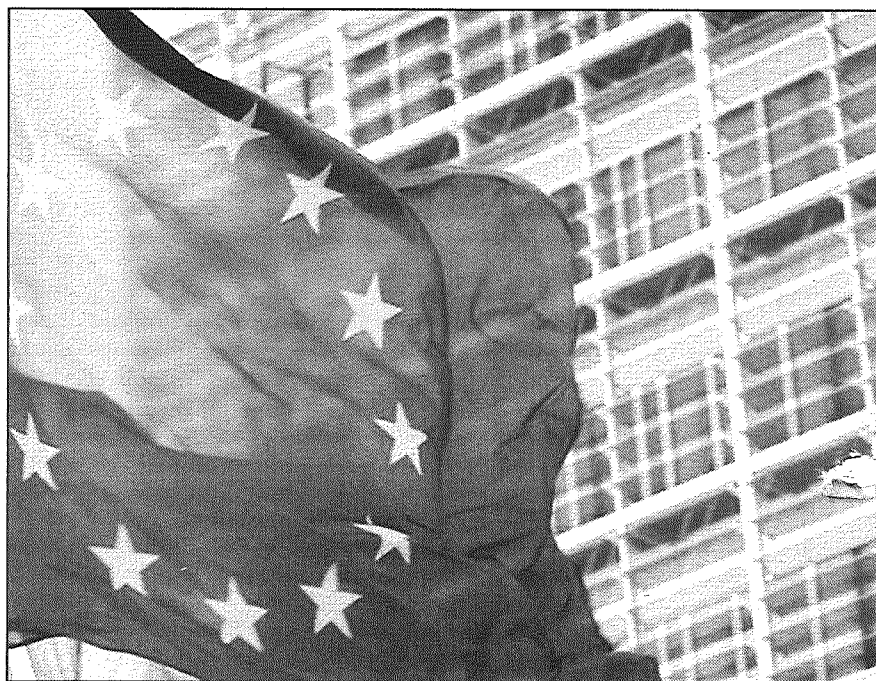
Kā norādīja CVK priekšsēdētājs Arnis Cimdars, par vēlēšanu norisi nav saņemtas sūdzības. «Tās ir kā instruments, lai mēs nonāktu pie vienīgā, pareizā un galīgā lēmuma. Kārtība sūdzību iesniegšanā ir liberāla, un sūdzības mums nav bijušas,» sacīja Cimdars, norādot, ka CVK uzdevums ir nodrošināt, lai visām partijām un to kandidātiem ir vienādas iespējas.

Eiropas Parlamenta vēlēšanās uzvarējusi Eiropas Tautas partija

**Eiropas Parlamenta (EP)
vēlēšanās uzvarējusi
Eiropas Tautas partija (EPP),
iegūstot 28,23% balsu,
liecina EP apkopotie sākotnējie
rezultāti. No 751 EP deputātu
vietām EPP ieguvusi 212 vietas.**

Otrajā vietā ir Eiropas Sociālistu partija (S&D) ar 24,77% balsu, kas tai dod 186 vietas parlamentā.

Trešā ir Liberālu un demokrātu alianse (ALDE), iegūstot 9,32% balsu

Rīgā «Vienotībai» mazāks pārsvars

Rīgā par partiju «Vienotība» nobalsojuši 38,74% vēlētāju, par sociāldemokrātisko partiju «Saskaņa» – 22,99%, par nacionālo apvienību «Visu Latvijai!»-«Tēvzemei un Brīvībai»/LNNK – 14,45%, par «Latvijas Krievu savienību» – 10,83%, par Zaļo un zemnieku savienību – 3,67%.

Tāpat partija «Latvijas attīstībai» Rīgā ieguvusi 2,25% balsu, politiskā partija «Alternative» 2,07%, Latvijas Sociāldemokrātiskā strādnieku partija 0,26%, «Par prezidentālu republiku» 0,12%, Latvijas Atdzimšanas partija 0,22%, Kristīgi demokrātiskā savienība 0,23%, «SUVERENITĀTE» 0,12%, Latvijas Reģionu apvienība 1,7% un Latvijas Sociālistiskā partija 1,6%.

Kam visvairāk plusiņu

Ekspremjers Valdis Dombrovskis šajās Eiropas Parlamenta vēlēšanās ieguvis lielāko plusu skaitu starp visiem deputātu kandidātiem – 148 056, liecina provizorisks vēlēšanu rezultāti. Tomēr 6214 cilvēki svītroja Dombrovski no «Vienotības» saraksta.

Salīdzinoši daudz plusu – 87 214 – ir arī «Vienotības» saraksta otrajam nu-

muram, pašreizējai eiroparlamentāriei Sandrai Kalniete, lai gan viņa arī 15 069 reizes svītrota. Bijušajam aizsardzības ministram un pašreizējam Saeimas deputātam Artim Pabrikam bija 69 047 plusi un 12 863 svītrojumi, bet pašreizējam eiroparlamentārietim Krišjānim Kariņam 42 092 plusi un 18 255 svītrojumi.

Visi šiem deputāti tika ievēlēti EP, liecina vēlēšanu provizorisks rezultāti.

Savukārt, ja Dombrovskis kļūst par eiroparlamentāri, tad viņa vietā EP darbosies pašreizējā eiroparlamentārija Inese Vaidere. Viņa startēja vēlēšanās no sestās pozīcijas, bet pēc provizorisks vēlēšanu rezultātiem ar 40 015 plusiem un 21 516 svītrojumiem ierindojusies piektajā vietā «Vienotības» sarakstā.

Kandidēja 14 partijas

EP vēlēšanām Latvijā bija reģistrēti 14 partiju un partiju apvienību deputātu kandidātu saraksti, kuros kopā iekļauti 170 deputātu kandidāti. Tādējādi uz vienu no astoņām Latvijas EP deputātu vietām pretendēja vidēji 21 deputātu kandidāts.

EP vēlēšanās Latvija ir viens vēlēšanu apgabals, no kura jāievēl astoņi deputāti. Visās ES dalībvalstīs kopā EP jāievēl 751 deputāts.

viņiem balsojuši 5,86% vēlētāju.

Eiropas brīvības un demokrātijas grupa (EFD) ieguvusi 36 vietas, par viņiem balsojuši 4,79%.

Jaunievelētie deputāti, kas nav saistīti ar nevienu iepriekšējā parlamenta saaukuma izveidotu grupu – 67, saņemot 8,92%.

Vēlēšanās nobalsojuši 43,09% vēlētāju visā Eiropā, liecina EP veiktās prognozes.

Lappusi sagatavoja T.Elste

Sevi jāšargā pašiem

28. aprīlis ir Starptautiskā darba aizsardzības diena, kad tiek pieminēti darbinieki, kas ir gājuši bojā darba veikšanai. Labklājības ministrija informē, ka Latvijā katru gadu darbinieki bojā gājušie darbinieki ir pievērsti darba devēju un darbinieku uzmanību drošai darba veikšanai. Labklājības ministrija informē, ka Latvijā katru gadu darbinieki bojā gājušie darbinieki ir pievērsti darba devēju un darbinieku uzmanību drošai darba veikšanai. Labklājības ministrija informē, ka Latvijā katru gadu darbinieki bojā gājušie darbinieki ir pievērsti darba devēju un darbinieku uzmanību drošai darba veikšanai.

● Latgales reģiona Valsts darba inspekcijas Latgales reģiona vecākā inspektore Anita Brice uzsver, ka darbā pašiem jābūt uzmanīgiem un jā rūpējas par savu drošību.

Valsts darba inspekcija kontrolē darba tiesisko attiecību un darba aizsardzības likumdošanas ievērošanu, kā to nosaka Darba aizsardzības likums, Darba likums un citi saistošie normatīvie akti. VDI inspektors Preiļos cilvēkus pieņem reizi nedēļā, šeit cilvēki griežas, ja ir vajadzīga konsultācija, tāpat var zvanīt uz konsultāciju tālruni vai griezties VDI reģionālajā nodaļā Daugavpilī.

Anitas Brices pieredze liecina, ka vairums darba devēju VDI norādījumus ievēro un izpilda ar pārliecību, ka šī joma nav mazsvarīga un ir jāskārto pēc iespējas labāk, bet vēl joprojām atrodas pa kādam darba devējam, kurš prasības cenšas apiet un vispār nav ieinteresēts veikt uzmanību darba vides sakārtošanai. Ir gadījumi, kad darba vietā gadu no gada tiek konstatēti vieni un tie paši pārkāpumi. Viena no problemātiskākajām, kur notiek visvairāk nelaimes gadījumu darbā, ir būvniecības nozare, kur aizsargķiveres, jostas un citus darba drošībai nepieciešamos līdzekļus pārgalvīgi celtnieki uzskata par neobligātiem.

Atkarībā no darbinieku skaita un bīstamības tiek noteikts, vai uzņēmumā jābūt savam darba aizsardzības speciālistam. Darba aizsardzības speciālistam ir pienākums veikt jauno darbinieku ievadpamācību un darba instruktažu. Pirms darba uzsākšanas darbinieks obligāti jāiepazīstina ar riska faktoriem.

Lauksaimnieki ne vienmēr pietiekamu vērību velta darba drošībai. Traktortehnikai un dažādiem agregātiem ir daudz rotējošu detaļu. Ja zemnieku saimniecībā ir pieņemts kaut viens darbinieks, arī uz viņu attiecas tās pašas darba aizsardzības prasības, kas uz pārējiem, tādēļ ir jāskārto atbilstošā dokumentācija, un darbiniekam pienākas obligātā veselības pārbaude vismaz reizi trijos gados. Zemniekiem, kuri nodarbina cilvēkus, darba aizsardzības jomu tiek ieteikts sakārtot ziemā, kad darba mazāk, tad var atrast laiku arī darbinieku apmācībai. Ja dokumentācija ir sagatavota, tad iepazīstināt darbinieku ar instrukcijām un riska faktoriem nav grūti. Tas pats attiecas arī uz sezonas darba strādniekiem.

VDI veic tematiskās pārbaudes,

pirms tām tiek informēta sabiedrība. Pagājušogad tika pārbaudīti metālapstrādes uzņēmumi, bet būvniecības un kokapstrādes nozares uzņēmumi tiek pārbaudīti katru gadu. Šogad tiek veiktas pārbaudes mazumtirdzniecības uzņēmumos un izglītības iestādēs, vasarā notiek pārbaudes būvuzņēmumos. Anita Brice atzīst, ka galdnieku darbiniecās un citos ar kokapstrādes jomu saistītos uzņēmumos darba aizsardzības prasības lielākoties tiek ievērotas. Varētu teikt, ka kritiskas situācijas, kad darba aizsardzības pārkāpumu dēļ būtu pat jāaptur iekārtas, pieder pagātnē. Situācija darba aizsardzības jomā pamazām uzlabojas, darba devēji tomēr cenšas sakārtot darba vidi un minimālās prasības ievēro, rezultātā ir mazāk traumu darbiniekiem. Smagas traumas darba vietās, par laimi, atgadās arvien retāk. Anita Brice stāsta, ka inspektoram ir ļoti smagi, ja darba vietā bojā gājis cilvēks. Skatoties bijušā Preiļu rajona robežās, šāds emocionāli smags gadījums bija gadus divus atpakaļ.

Par darba aizsardzības noteikumu neievērošanu darba devējiem var piemērot sodu, sākot no 1400 eiro juridiskai personai, un no 500 eiro fiziskai personai. Viens no lielākajiem sodiem tiek piemērots par to, ja tiek konstatēta nelegālā nodarbinātība jeb nav noslēgts darba līgums: fiziskai personai no 70 līdz 350 eiro, juridiskai personai – sākot no 700 eiro. Ja tiek konstatēts, ka darba devējs nemaksā minimālo mēneša darba algu vai minimālo stundas tarifa likmi, tad fiziskai personai sods ir, sākot no 430 eiro, bet juridiskai personai – no 850 eiro. Ja uzņēmumā nav izvērtēti darba vides riska faktori, tad fiziskai personai tiek izteikts brīdinājums vai piemērots naudas sods no 70 līdz 350 eiro, juridiskām personām no 140 eiro līdz 1110 eiro. Ja pārkāpums tiek atkārtoti konstatēts gada laikā, tad soda likme dubultojas.

Visbargākie sodi ir par nelaimes gadījumu darbā neizmeklēšanu. Darba devējam ir pienākums par notikušo informēt

Statistikas dati Preiļu, Livānu, Riebiņu un Vārkavas novadā:

- ✓ 2013. gadā VDI inspektori veica 118 apsekojumus, 2014. gadā plānoti 110 apsekojumi;
- ✓ 2012. gadā apstiprinājušies 6 arodslimību gadījumi, 2013. gadā – 6 arodslimību gadījumi, šogad konstatēti jau 3 arodslimību gadījumi;
- ✓ 2012. gadā darba vietā notikuši 4 smagi nelaimes gadījumi, 2 viegli nelaimes gadījumi un sastādīts 1 atzinums; 2013. gadā – 4 viegli nelaimes gadījumi darbā un sastādīts 1 atzinums; šogad notikuši 3 viegli nelaimes gadījumi darbā;
- ✓ 2013. gadā VDI saņemti 15 iesniegumi,
- ✓ 2014. gadā iesniegumi nav saņemti.

VDI, to var izdarīt arī telefoniski vai elektroniski. Darba devējam operatīvi no ārstniecības iestādes ir jāpieprasa izziņa par traumas smaguma pakāpi, ja ir atzinums, ka stāvoklis viegls, tad notikušo izmeklē pats darba devējs, ja stāvoklis ir smags, tad to izmeklē VDI izveidota darba komisija, kurā iekļauts arī darba devējs. Darba devējam darba aizsardzības instrukcijas ir pienākums iekļaut visus iespējamus riska faktorus, nevis izlīdzināt ar dažiem vispārīgiem teikumiem uz vienas lapas. Darba devējam ir jānodrošina tādi darba apstākļi, lai nelaimes gadījumi nenotiktu. Nav tāda darba, kurā nevarētu saskarties ar riska faktoriem. Piemēram, pat vienkāršā darbā ar datoru atbilstoši normatīvajiem aktiem ir jābūt pareizai ergonomikai – lai nebūtu saules atspidumu ekrānā, lai būtu pareizs krēsls, galds, attālums no acīm līdz datora ekrānam – šie un vēl citi faktori darba aizsardzības speciālistam būtu jāiekļauj instrukcijā. Viena no lietām, ko dažkārt neievēro, ir datora vadi, kas nedrīkstētu būt samudzināti vai stiepties pār grīdu tā, ka aiztiem var aizķerties. Lai izvairītos no elektrotraumām, tiem obligāti jābūt nosegtiem.

Nelaimes gadījums darbā ir, piemēram, trauma strādājot pie darba galdā. Ja darbā pēkšņi sākusies citas veselības problēmas, tad tiek sastādīts akts, kurā konkrēti tiek norādīts, kas ir notikušā cēlonis: vai nu darba vides riska faktors vai cits iemesls – saslimšana vai vardarbība, piemēram. Praksē ir bijuši gadījumi, kad darbinieki arī darba laikā darba vietā sakaujas.

Tas tiek traktēts kā darba strīds, nevis kā nelaimes gadījums, bet, tā kā tas noticis darba vietā, tad atbildīgs ir darba devējs.

Viens no sāpīgākajiem jautājumiem ir obligātās veselības pārbaudes. Ja darba devējs, izvērtējot riskus, ir paredzējis, ka darbiniekiem ir jāveic obligātās veselības pārbaudes, tad tas ir jāievēro ne tikai uz papīra, bet arī dzīvē. Ne visi darba devēji grib to darīt, jo tās ir papildus izmaksas. Jaunam darbiniekam darba devējs var iedot veselības karti, lai darbinieks veselības pārbaudi veic par saviem līdzekļiem. Tādā veidā ārsts var izvērtēt darbinieka veselības stāvokļa atbilstību konkrētajam darbam un tiek novērstā situācija, kad tikko pieņemtam darbiniekam darba laikā sākas veselības problēmas. Anita Brice pauž, ka arī šajā jomā situācija pamazām uzlabojas, un darba devēji cenšas iekļaut darba aizsardzības plānā obligātās veselības pārbaudes.

Uzņēmumu darba aizsardzības speciālists var nepamanīt visus darba vides riskus, tāpēc viņam risku izvērtēšanai jāpiesaista arī darbinieki, jāuzklausa viņu ieteikumus un vajadzības. Tas vajadzīgs, lai darba aizsardzības sistēma darbotos efektīvi, un darbinieki strādātu labākās darba apstākļos. Parasti darba aizsardzības jautājumi uzņēmumos atbildīgi kaut kur malā ir tikai līdz tam brīdim, kad atgadās kāda nelaime, tad darba devējs arī saprot, ka darba aizsardzības dokumenti nav domāti kontrolējošām iestādēm atrāšanās, bet gan pašiem. Pēc notikušā darba devējs jautā: ko es varu darīt, lai tā vairs neatkārtotos? Lai kaut ko

uzlabotu, ir nepieciešamas papildus izmaksas, tomēr tas ir domāts saviem darbiniekiem. Savukārt darbinieki paši ne vienmēr uzstāj uz darba drošības pasākumu ievērošanu savā darba vietā, jo diemžēl ekonomiskā situācija ir tāda, ka darbu pazaudēt ir viegli, bet atrast grūti. Piemēram, bruģētājiem, strādājot ar grunts blīvētāju, obligāti jāvalkā austiņas, bet visbiežāk paši darbinieki tam nepievērš uzmanību līdz brīdim, kad sākas dzirdes problēmas, un tad vainots tiek darba devējs, kurš austiņas neizsniedza. Ja riska faktors ir norādīts, ka darba laikā darbiniekam iespējams saskarties ar troksni, tad darba devēja pienākums ir nodrošināt ausu aizsargus. Darbiniekam ir tiesības prasīt darba aizsardzības individuālos līdzekļus.

Vai pašsaprotamas lietas pieaugušiem cilvēkiem ir jāatgādina, nav jau mazi bērni, un paši taču saprot, ko drīkst darīt un ko nē? Anita Brice stāsta, ka par šiem jautājumiem pieaugušajiem ir ļoti vajadzīgs atgādināt, jo viņi dažreiz uzskata: es visu protu, visu zinu. Tādēļ, uzskatot darbu, darba aizsardzības speciālistam instrukcijās ir jāiekļauj gan riska faktorus, gan jāveic apmācība, ka, piemēram, nedrīkst tuvoties rotējošajām daļām. Parasti jaunām iekārtām visas rotējošās daļas ir nosegtas, tiklīdz kaut kas jāremontē, pārsegi tiek noņemti, bet ne vienmēr tiek uzlikti atpakaļ. Gadījumā, ja oriģinālais pārsegs saplīst, var taču saviem spēkiem uztaisīt citu, galvenais, ka tam ir jābūt, jo tas ir pašu drošībai. Anita Brice uzsver, ka darbā jābūt piesardzīgiem: "Ja pats sevi nesargāsi, nevienam cits tevi nesargās. Domā!"

Arodslimības var ātri iedzīvoties pat ikdienā, daudz strādājot ar datoru, ja vienai muskuļu grupai regulāri rodas pārslodze. Tādā gadījumā ir jāgriežas pie arodārsta, kurš pieņem arī Preiļos. Arodārsts var nozīmēt uz ārstu komisiju Stradiņos, Rīgā, kas izvērtē, piešķirt arodslimību vai nepiešķirt. Arodslimības palīdzs tiek piešķirts uz gadu. Ja arī apstiprinās arodslimība, palīdzs ne vienmēr piešķir, dažreiz tiek piešķirtas atlaides medikamentiem.

Pēdējā laikā lielāka uzmanība tiek pievērstā jautājumiem par darbinieku labsajūtu un darbaspēju uzlabošanu. Uzsākta kampaņa "Veselīga darba vieta uzvar stresu!", līdz šā gada 8. septembrim var paspēt pieteikties labās prakses balvai darba aizsardzībā "Zelta ķivere". Anita Brice norāda, ka jebkurā darbā ir stress un atbildība. Stresa samazināšana darba vietā lielā mērā atkarīga no darba devēja un darba organizācijas. Dažkārt stresu rada bailes zaudēt darbu, jo citu darbu nav viegli atrast, tāpēc darbinieki labprātīgi strādā virsstundas arī bez atalgojuma.

Aktuālajai informācijai par darba aizsardzību uzņēmumos var sekot līdzi interneta vidē sociālo tīklu: <https://twitter.com/darbainspekcija>,

<https://twitter.com/darbaizsardziba>,

http://www.slideshare.net/Valsts_darba_inspekcija.

I.Šņepste

Cienijama jubileja maija ziedoni

Riebiņu novada Stabulnieku bibliotēka turpina sumināt sava pagasta stiprā kaluma ļaudis, kuri sasnieguši ievērojamu savas dzīves gadu sliekšni. 22. maijā sava mūža astoņdesmito gadskārtu atzīmēja **Aloida Čeiča**, dzimusi apsviedīgo Dambinieku saimē Stirnienē, kur uzaugusi un uzsākusi skolas gaitas. Pēc Varakļānu vidusskolas absolvēšanas Aloida sākusī strādāt Varakļānu slimnīcas reģistratūrā, bet liktenis Aloidas dzīves ceļu krusto ar Stabulnieku pagasta puisi Antonu Čeiču, kurš jauno sievieti atved uz Pastaru sādžu. Vareno Pastaru vēdzirnavu pakājē pait Aloidas mūžs, apliecinot viņu kā enerģisku un uzņēmīgu sievieti ģimenes dzīvē, rūpējoties par vīru un bērniem, strādājot lauku darbus māsaimniecībā un kolektīvizācijas laikos kolhoza tīrums un fermās.

Tie, kas Aloidu pazīst, teic, ka Alīda, kā vietējie viņu dēvē, ir godīga, ar augstu pienākuma un atbildības sajūtu, ka uz viņu var noteikti pajauties, ko apkārtējie novērtē, un piebilst, ka Alīda nekad neizvairās no saistībām, ko ir uzņēmusies, neapgrūtinā cits ar savām raizēm, bet labprāt uzklausa sarunu biedru un ir smalkjūtīga. Tāpēc Alīdai visu

mūžu ir bijuši uzticības pilni sakari gan ar ģimenes locekļiem, gan ar kaimiņiem, gan citiem pagasta vietējiem iedzīvotājiem.

Par Aloīdu saka, ka viņa esot miesas un gara fanātiķe. Vienmēr žirgta un spīrgta, ar dzirkstošu smaidu acīs, patiesu dzīvesprieku sirdī Alīda, neskatoties uz cienijamo gadu skaitu, joprojām pa pagasta ceļiem jestrī pārvietojas uz sava velosipēda, labprāt apmeklē sabiedriskos kultūras pasākumus un dievkalpojumu, ceļo kopā ar ģimenes locekļiem pa dzimtās zemes ārēm, aktīvi lasa grāmatas un presi, seko līdz sabiedriskajiem notikumiem valstī un pasaulē, bet mieru un atelpu gūst savās gandrīz hektāra platībā iekoptajās puķu dobēs. Un laikam jau tieši tāpēc Aloīda ir varējusi tikt pāri arī likteņa piespēlētājiem smagajiem brīžiem, agri zaudējot vīru, izaudzinot un izskolojot divas meitas un dēlu viena pati un piedzīvojot arī pārāgro dēla Pētera aiziešanu aizsaulē.

Dzīvespriecīgās un smaidīgās jubilāres lepnums ir abas meitas: Rīta, kura ieguvusi divus maģistra grādus un ir Stirnienes pamatskolas direktore, matemātikas, fizikas un informātikas skolotāja, un Vija, kura ir diplomēta pediatre un sākumskolas

skolotāja turpat vecākās māsas Rītas vadītajā skolā. Abas māsas ir atgriezušās savas māmuļas dzimtajā pusē, uz kuriem viņas aizvilinājuši divi brāļi Pēteris un Juris Pelši. Jubilāre lepojas arī ar abiem znotiem un saviem pieciem mazbērniem: Jāni, Valdi, Sarmīti, Santu un Andri, kuri ir jau pieauguši, studē un strādā. Aloīda savus mīļos ir dāsni apdāvinājusi ne tikai ar saviem rokdarbu darinājumiem, siltām zeķēm un rakstainiem cimdiem, bet visvairāk ar savu sirds siltumu, kas iestrādāts šajos rokdarbos, kuru ir pār pārēm mūža gaitā piedarināts.

Stabulnieku bibliotēkas vadītāja Anita Betlere īpaši pateicas jubilāres vecākajai meitai Rītai par atsaucību un pretim nākšanu izstādes, kas veltīta jubilārei, tapšanā. **Izstāde, veltīta Aloīdas 80. jubilejai, skatāma Stabulnieku bibliotēkā visu maiju.**

Arī Stabulnieku bibliotēkas darbinieces vēl jubilārei vēl daudz, daudz baltu dieniņu piedzīvot un saglabāt možu garu un dzirkstošo dzīvesprieku!

B.Čaunāne,
Riebiņu novada
Stabulnieku bibliotēkas
bibliotekāre

● Aloīda Čeiča.

Ārkārtas sēdē Preiļu domes deputāti lēma par finansējumu svarīgiem projektiem

Preiļu novada domes ārkārtas sēdē 19. maijā deputāti lēma par aizņēmuma ņemšanu Valsts kasē svarīgu projektu realizācijai novada teritorijā, informē Preiļu novada domes sabiedrisko attiecību speciāliste Maija Paegle.

Lai realizētu projektu "Esošās ārējās siltumtrases rekonstrukcija Preiļu novada Pelēču pagasta Pelēču ciemā", nolemts ņemt aizņēmumu Valsts kasē uz 10 gadiem ar Valsts kases noteikto procentu likmi. Projekta finansēšanai nepieciešamais finansējums sastāda 62 415 eiro, aizņēmuma pamatsummas atmaksu nolemts veikt ar atlikto maksājumu, sākot ar 2015. gada jūnija mēnesi.

Tika skatīts arī jautājums par aizņē-

muma ņemšanu skolu materiāli tehniskās bāzes pilnveidošanas projekta realizācijai, paredzot mēbeļu izgatavošanu un uzstādīšanu Preiļu novada izglītības iestādēs. Dome nolēma ņemt aizņēmumu Valsts kasē uz 10 gadiem ar Valsts kases noteikto procentu likmi. Projekta īstenošanai nepieciešamais finansējums ir 81 965 eiro. Aizņēmuma pamatsummas atmaksu tiks veikta ar atlikto maksājumu, sākot ar 2015. gada septembra mēnesi.

Pamatojoties uz 2013. gada 9. decembrī noslēgto vienošanos ar Valsts reģionālās attīstības aģentūru par ideju aktivitātes "Atbalsts novadu pašvaldību kompleksai attīstībai" projekta "Preiļu novada ielu un ceļu infrastruktūras uzlabošana" realizāciju, deputāti nolēma ņemt aizņēmumu projekta priekš-

finansēšanai.

Projekta ietvaros tiks veikta vairāku ielu un ceļu seguma rekonstrukcija Aizkalnes, Preiļu, Saunas, Pelēču pagastos un Preiļu pilsētā. Nepieciešamie līdzekļi projekta realizācijai sastāda 826 500 eiro. Aizņēmums tiks ņemts Valsts kasē uz 30 gadiem ar Valsts kases noteikto procentu likmi, aizņēmuma pamatsummas atmaksu tiks veikta ar atlikto maksājumu, sākot ar 2015. gada septembra mēnesi.

Sēdē tika lemts arī par darbu izpildes termiņa pagarināšanu saskaņā ar papildus darbiem Preiļu pirmsskolas izglītības iestādē "Pasaciņa", kur notiek ēkas rekonstrukcija, fasādes siltināšana un apkārtnes labiekārtošana. Darbu izpildes termiņš pagarināts līdz šī gada 1. augustam.

Seminārā — liela interese par kūtsmēsliu apsaimniekošanu lopkopības saimniecībās

Nesen Sutru kultūras nama telpās norisinājās Preiļu SIA «LLKC» Preiļu konsultāciju biroja rīkotais seminārs «Kūtsmēsliu apsaimniekošana lopkopības saimniecībās», informē biroja vadītāja Mārite Vucenlīdzdāne.

Par to, ka tēma pašlaik ir ļoti aktuāla, liecina semināra klausītāju plašais loks — dalībnieku skaits no apkārtējiem novadiem pārsniedza 150 cilvēkus. Viņiem bija svarīgi dzirdēt kompetentu speciālistu viedokli. Semināru atbalstīja un izmēloju informāciju sniedza Valsts vides dienesta Daugavpils reģionālā vides pārvalde un Dienvidlatgales reģionālā lauksaimniecības pārvalde.

Valsts vides dienesta speciālisti Vitālijs Vingris un Leontīne Kravčuka iepazīstināja klausītājus ar vispārējām vides likumdošanas prasībām, C kategorijas piesārņojošo darbību apliecinājumu

saņemšanas un izsniegšanas kārtību, vides prasībām dzīvnieku novietnēs un dabas resursu nodokļa aprēķināšanas kārtību dzīvnieku novietnēs. Vides dienesta speciālisti bija atsaucīgi un atbildēja uz klātesošo jautājumiem, kā arī sniedza izsmēloju informāciju par vides dienesta prasībām pareizai kūtsmēsliu apsaimniekošanai lopkopības saimniecībās.

Semināra ietvaros Dienvidlatgales reģionālās lauksaimniecības pārvaldes lauksaimniecības un lauku attīstības daļas vadītājs Normunds Lāčaunieks informēja klātesošos par Eiropas Savienības ELFLA atbalsta piesaistes iespējām kūtsmēsliu krātuvju būvniecībai. Tāpat dienesta speciālists norādīja, ka par pamatu kūtsmēsliu krātuvju būvprojomiem un tehniskajiem risinājumiem tiks ņemtas LLKC mājas lapā publicētās vadlīnijas kūtsmēsliu krātuvju ierīkošanai.

Noslēgumā vietējie uzņēmēji no SIA «Arka Preiļi» klātesošos informēja par šķidrmēsliu uzglabāšanas sistēmām apkārtējās vides saudzēšanai. Pēc semināra tika saņemtas dažādas klausītāju atsauksmes — gan pozitīvas, gan negatīvas. Tas norāda, ka jautājums joprojām ir aktuāls, un lauksaimniekos ir bažas par to, vai viņi varēs turpmāk saimniekot, ja saimniecībā nebūs izbūvēta kūtsmēsliu krātuve.

Preiļu konsultāciju biroja vadītāja Mārite Vucenlīdzdāne atgādina — ja radušās neskaidrības vai ir kādi jautājumi, kas skar kūtsmēsliu apsaimniekošanu, nepieciešams sazināties ar SIA «LLKC» Preiļu konsultāciju biroja speciālistiem. Darbinieki labprāt izskaidros nesaprotamos jautājumus un mēģinās rast labāko risinājumu problēmas sakārtošanai katrā konkrētā saimniecībā.

L.Kirillova

Pirmais andeltirgus Livānu novadā

Andeltirdziņi jeb krāmu tirgi ir populāri Eiropā, Krievijā, Amerikā, un arī Latvijā tie kļūst pat tradīciju. Saulainā maija svētdienā Livānu novada Rožupes pagastā pie kultūras nama pulcējās ļaudis, lai baudītu satikšanās un iepirkšanās prieku, kā arī izmantotu iespēju ikvienam ierasties tirgotāja lomā. Rožupes pagastā notika pirmais andeltirgus «Kas vienam lieks, — tas otram prieks un atradums». Rožupes kultūras nama vadītāja Ināra Ivanova pastāstīja, ka šajā tirgū varēja atrast gan antikvārus interjera priekšmetus, stikla, porcelāna un māla traukus, gan senas grāmatas, galda piederumus, somas, sporta apavus, balles kurpes, zīda šalles, kleitas, krekļus un vēl daudz dažādas lietas, ko sarunvalodā nereti sauc par krāmiem. Mantas nonāca citu īpašnieku rokās, kuri tām atradīs jaunu pielietojumu.

Tirgū bija iespējams viss — gan pirkt un pārdot, gan mainīt vai dāvināt. Bija patīkami vērot, ka iepirkšanās un pārdošana cilvēkiem rada tik daudz prieka, ka tajā iesaistās dažāda gadagājuma ļaudis. Piemēram, vecākā no tirgotājiem — 85 gadus vecā Veronika Darbote pārdeva vilnas zeķes.

Ātraktīvākie pircēji saņēma pārsteiguma balvas, bet tirgotāji pēc labi pavadītas dienas bija pelnījuši kafiju ar kūku. Rīkotāji teica paldies Rožupes pagasta pārvaldniekam Andrim Neiceniekam un iedzīvotājiem, kuri iedrošināja turpināt šādas andeltirgus dienas.

Ar andeltirgu tika ieskandināta vasaras atnākšana, un jau 31. maijā Rožupes estrādē paredzēta pirmā zaļumballe. Visas dienas garumā kultūras nama telpās būs skatāma izstāde «Pletizeri no Livāniem» — Kārļa Bogdana kolekcija. Paredzēta tikšanās ar Vārkavas novada vārda māksliniekiem, grāmatas «Mēs jau sen to griebām jums pateikt...», bet novakarē mazajā estrādē pie kultūras nama — Rušonas kultūras nama teātra kopas izrāde «Kāzas» un Maltsas kultūras nama lauku kapelas «Malta» koncerts. Visi pasākumi būs bez maksas. Noslēgumā Rožupes estrādē paredzēta zaļumballe.

L.Rancāne

Kā pasakā par pilskalnu un nogrimušiem dārgumiem

Šo senatnīgo celtni, kuras priekšā iekārtots dārzs ar dekoratīviem stādījumiem un skaistām puķēm, ko papildina mazās arhitektūras formas un neliela ceļmalas kapela, Preiļos, Raiņa bulvārī labi pazīst gan pilsētas iedzīvotāji, gan tālīni viesi. Tikpat populārs tās saimnieks — **Igors Pličs**. Vieni viņu varbūt labāk zina kā fotomākslinieku, kurš aktīvi organizē arī Latgales fotogrāfu aktivitātes, izglīto viņus, otri — kā uzņēmēju, kura kafējnicā savulaik pasūtījuši svētku galdu vai ieturējuši pusdienas. Vēl citi lūguši izmitināt no tālienes atbraukušos ciemiņus viesu nama istabīnās. Mainās laiki, mainās apstākļi, un mainās uzņēmēja piedāvātie pakalpojumi, bet viens gan ir palicis nemainīgs, — Igora spilgti izteiktā interese par senatni, par vēsturi, par to, kādas garīgās bagātības uzkrājušas mūsu vecākās paaudzes, kas nenovēršami aiziet mūžībā un aizmirstībā, un līdz ar tām zūd arī kultūras mantojums. Pēdējos 15 gadus uzņēmējs ļoti daudz laika, enerģijas un līdzekļu veltījis tam, lai glābtu no iznīcības grāmatas, unikālus dokumentus, fotogrāfijas, gleznas, lietas, tekstilijas, priekšmetus. «Novadnieka» žurnālistiem izrādot savus krājumus, viņš ar pamatotām raizēm atzīst, ka tūri fiziski pietrūkst laika visu reģistrēt, sistematizēt, aprakstīt, jo atsevišķas telpas vēl pilnas ar lietām, pie kurām nav iznācis pa istam piekerties klāt. Tomēr ir arī ciemiņiem rādāmais — īsts muzejs ēkas otrajā stāvā un senlietu kolekcijas visās citās telpās — patvāri, griestu lampas, keramikas trauki, numismātika, mūzikas instrumenti. Par katru no priekšmetiem ir interesants stāsts, — par tā gatavotāju vai īpašnieku, par to, kādā ceļā nokļuvis pie Igora.

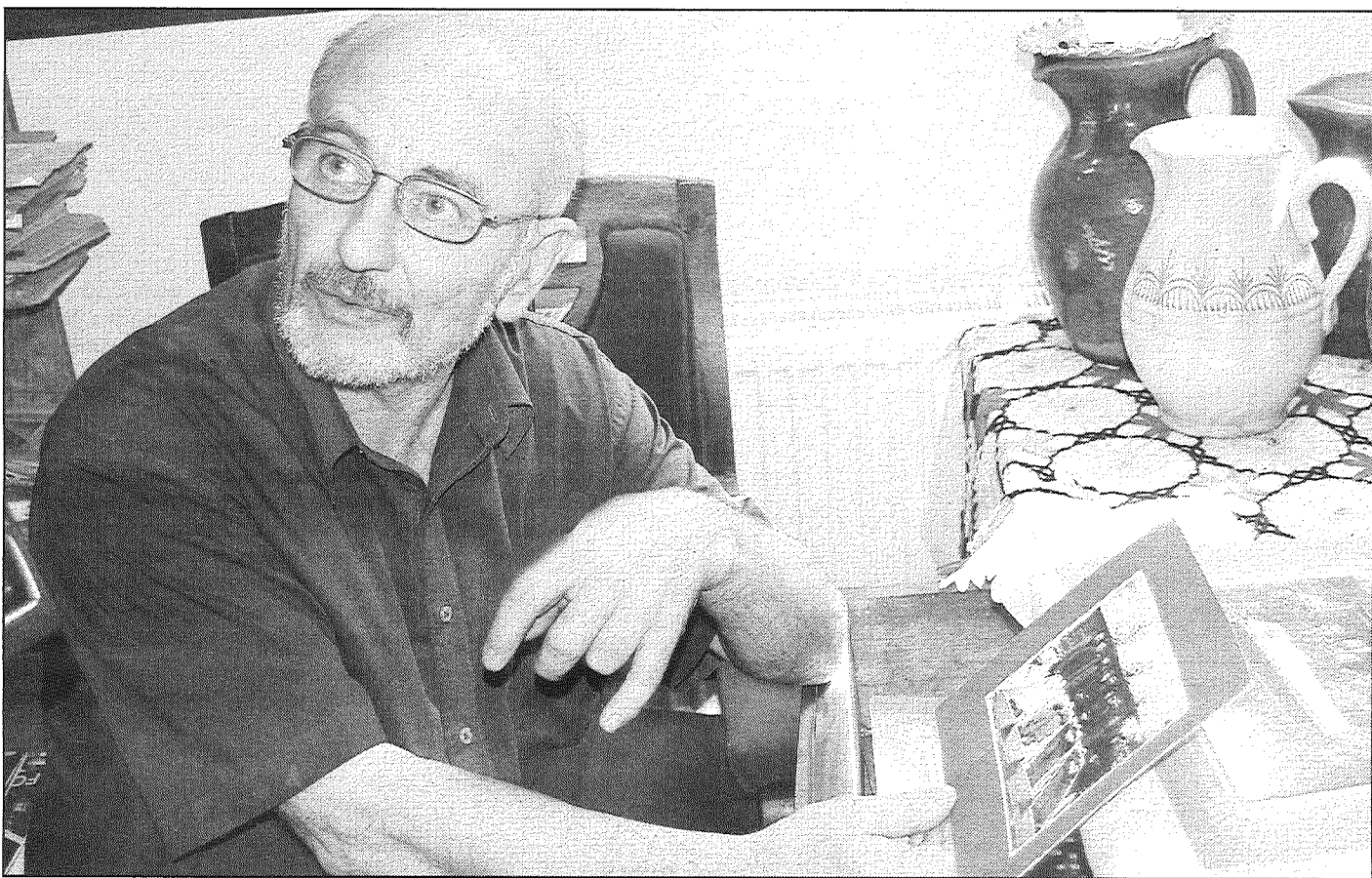
Bruņinieku māja

Māja Raiņa bulvārī 9 ir vecāka par Preiļu pili — celta ap 1800. gadu, iespējams, trešās no Preiļu muižas pilīm laikā (pašreizējā pils, vai precīzāk, kas no tās palicis, ir ceturta muižas pils), stāsta Igors. Namu cēlis kāds grāfu Borhu tuvs radnieks, kas esot bijis bruņinieks. Šajā namā arī dzīvojis. Tā viņam neesot bijis mantinieku, ar testamentu ēku novēlējis Preiļu miesta slimnīcas dibināšanai. 1859. gadā slimnīca arī tika izveidota un darbojās vairāk nekā simts gadus. 2000. gadā, sākot ēkas atjaunošanas darbus, atklājies, ka sienās divi apakšējie vainagi jau bijuši kādreiz mainīti. Tāpat izrādījies, ka otrajā stāvā divas istabas piebūvētas 1905. gadā, ko pierāda arī uzraksts ar gadskaiti. Daudz informācijas par nama vēsturi sniegusi Ludzā dzīvojošā, kādreizējā medmāsa Nadežda Paļevska, kas slimnīcā nostrādājusi daudzus gadus desmitus. Vēlāk bija laiki, kad viens otrs pie varas ticis aktīvs darbonis grībēja māju nojaukt, bet es priecājos, ka, atpērkot no rajona padomes un ieguldot lielu darbu renovēšanā, šo vēsturisko namu esmu izglābis no postāžas, sāka Igors Pličs.

Mājas atjaunošana arī savā ziņā pamudināja viņu pievērsties vēstures pētīšanai, kā viņš pats saka — «iemērk degunu vēsturē», jo telpu aprikošanai bija iecerēts izmantot senus, autentiskus priekšmetus — artefaktus. Nu privātās ekspedīcijās mērotie kilometri skaitāmi tūkstošos.

Latgales vārda spodrināšanai

Ar īstena Latgales patriota jūtām Igors Pličs uzsāka latgaļu valodā izdoto rakstu darbu vākšanu. Taču vienlaikus rokās nonāca arī unikāli latviešu un citās valodās izdoti darbi, un tagad viņa krājumos ir tādi vienreizēji izdevumi, kas izsauc apbrīnu īsteno lietpratējos — vēsturniekos, zinātniekos, ar ko ik pa laikam dzīve saved kopā. Kā šādas grāmatas var atrast? Pašos pirmssākumos Igors ar reklāmas starpniecību bija informējis, ka pērk senlietas

● Pavodot laiku Igora Pliča muzejā un krātuvēs, klausoties aizrautīgos stāstos, nepameta sajūta kā pasakā par pilskalnu un nogrimušiem dārgumiem, kuri, par laimi, uz laiku ir izglābti no aizmirstības.

Esmu pateicīgs Dievam, ka, kamēr es dzīvoju, man ir iespēja sargāt šīs mantas un saglabāt nākotnei. Kas ar tām notiks vēlāk? — pesimistiski un retoriski sarunas noslēgumā jautāja Igors Pličs. Foto: A.Šņepsts

un grāmatas, bet vēlāk šī informācija, kā mēdz teikt, aizgāja tautā. Vieni pārdod, citi uzdāvina vai iemaina. Izmantojot plašos draudzības sakarus un lietišķu kontaktu tīklu, nereti var uzzināt par vecām mājām, kuru īpašnieki sen aizsaulē, bet mantiniekus neinteresē «vecie krāmi», kas glabājas bēniņos, vai pussatrunējušās lādēs. Reizēm — īsti dārgumi un relikvijas.

Savāktais grāmatu krājums daļās vairākās daļās — ir latgaļu literatūra, ir ļoti daudz grāmatu par fotogrāfēšanu, kas meklētas un pirktas antikvariātos, vēl studējot Maskavā, ir milzums kalendāru, mācību grāmatu, enciklopēdijas, mākslas grāmatas, vēsture. Ir baznīcas literatūra — Bībeles, izdevumi «Katoļu Dzeive» no senseniem laikiem. Filologi ar apbrīnu turējuši rokā Apsīšu Jekabā «Lūgšanu grāmata visām gada dienām». Moskvīnas vecdicinieku draudzē ir dzīvojis kāds cilvēks ar amputētām kājām, kurš maizi sev pelnījis ar to, ka iemācījies kaligrafišķi rakstīt un izpildījis dažādus pasūtījumus — pārakstījis baznīcas grāmatas. Viena no tām tagad apskatāma Igora kolekcijā. Augsta ranga vecdicinieku garīdznieks ar apbrīnu atzinis, ka pirmo reizi dzīvē rokās tur kaut ko tādu — vienīgo visā pasaulē. Ja ne kolekcionāra un vēstures pētnieka interese, šādas lietas vienkārši ietu bojā. Vai arī — Igora vārdiem runājot — par kapeikām nonāktu veiklo Rīgas zēnu rokās, kas tālāk jau par bargu naudu šādas relikvijas nopludina uz ārzemēm.

Bija gadījums, ka Preiļu novadā pašreizējais īpašnieks jauca nost kādas vecas mājas, kurās kādreiz dzīvojis priesteris Staņislavs Pelšs (dzimis 1913. gadā). Strādnieks, kuram bija jāveic šis darbs, zināja Igora interesi par veciem «papīriem» un viņu uzaicināja apskatīt arī metamo materiālu blāķi. Uz ceļiem rāpojot šajā jūklī, viņš atlasīja divus klēpjus unikālu grāmatu. Tās muzejā gaida savu kārtu uz apstrādi, jo nav sakārtotas, nav izvēdināta petrolejas, dūmu un peļu čuru smaka, dažas ir apgautas. Šajā atradumā bija nenovērtējams retums — Nikodema Rancāna uzrakstīta grāmata latgaļu valodā «Latvijas vēsture no senseniem laikiem līdz 1186. gadam», kas tapusi Preiļos 1920. gadā. Arī «Kratkaja istorija Rossiji», kas sarakstīta 1869. gadā un izdota Viļņā. Kāds krievu ceļotājs šajā grāmatā aprakstījis arī Inflantiju — Latgali.

Vienā laikraksta lappusē nav aprakstā-

mas visas tās vērtības — drukāta vārda liecības par cilvēkiem, laikiem, vēsturi, kas glabājas šajā mājā un kas būtu teicams papildinājums arī iestādēm ar īsta muzeja statusu, ja vien tās vēlētos šādas vērtības iegūt savā īpašumā, no Igora atpērkot. Sarunas laikā viņš arī vairākas reizes atkārtoja, ka Preiļos muzeja vajadzībām nav platības un vēsturiskās auras ziņā piemērotākas telpas par šo ēku un ka ir gatavs sarunām ar pašvaldību, lai šīs sapnis īstenotos.

Legēndas un īstenība

Cits stāstījums ir par gleznām, gobelēniem, tekstilijām. Slavenu mākslinieku uzvārdi te ir līdzās vietēja mēroga gleznotājiem, un pat tādiem, ar kuru vārdiem saistās nostāsti vai legēndas. Gaitēņa pusmūsā slēpjas kāds apjomīgs naivisma stila darināts darbs — trīs pa pusei gērbtas sievietes ūdenī, gulbis, puķes krastmalā. Šo gleznu zīmējis kāds pacients, kurš ārstējies šajā mājā, kad te bijusi slimnīca — uz nozagta, bet pēc citas informācijas — uz sanitāres atdota palaga. Gleznā attēlotas viņa radniecības un sieva. Citā gleznā Ligo nakts noskaņas vietējā mākslinieka Voldeņara Kokoreviča izpildījumā. Rūdolfa Heimrāta gobelēns «Kukažiņa». Kādreiz Jaunaglonas arodvidusskola bija ļoti bagātīgi iekārtots muzejs, kurš vietējiem funkcionāriem izrādījās nevajadzīgs. Daļa no tā eksponātiem ar Igora Pliča gādību paglābti, kā, piemēram, neparastā tehnikā izpildītie dekoratīvie panno, uz kuriem iemūžināti dažādi latviešu zemnieku darbi. Ir lietas, ko es jūtu, ka viņās ir vērtība, teic Igors. Viņa īpašumā ļoti daudz kāda nu jau aizsaulē aizgājuša Aglonas mākslinieka darbu. Tā ir dzīva liecība, ka cilvēks kādreiz dzīvojis, strādājis, iemūžinājis savu vidi gleznās. Slavenu gleznu kopijas. Edmunda Lūča glezna. Murmanskas mākslinieka Nikolaja Kovaļova darbi. Un desmitiem citu autoru darbi — pirkti, dāvināti. Bēniņos atrasti, no pussabrukusi pieliekamajiem izcelti.

Ar stāstnieka talantu

Par katru grāmatu, fotogrāfiju, dokumentu, lietu un priekšmetu Igoram Pličam ir interesants stāsts. Piemēram, polārpētnieka Otto Smita dzimtas koks un viņa ģimenei piederējušais gramofona plaukts. Viņa māte bijusi no Malta Trūpiem, bet tēvs — vācietis. Līdzās aizpagājušajā gad-

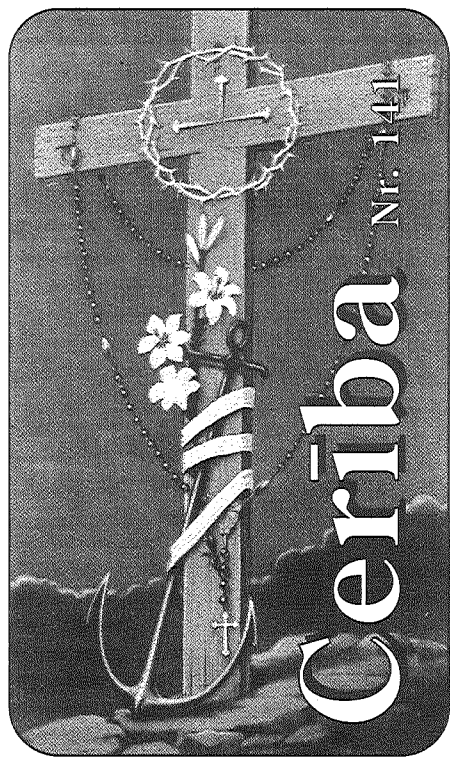
simta liecībām arī jaunākie laiki. Piemēram, no kāda bijuša kolhoznieka mājām nākusi etažere, kuras vienam no plauktiem apakšpusē īpašnieks uzrakstījis, ka baidās no represijām, ko pret viņu grasās pielietot kolhoza priekšnieks, ja viņš atteiksies sadarboties. Notikums datēts ar 1958. gadu. Seni skapji un bufetes ar atvilktnēm, kurās glabājas tikpat vecas sadzīves lietas. Keramikas trauki, arī tādi, kuriem nav slavenu podnieku paraksti apakšā, bet kuri glabā savu darinātāju roku pieskārienu, varbūt mazliet iešķībi un greizi, bet godam nokalpojuši savu mūžu. Simtiem skaņu plašu, milzums fotogrāfiju. Katrai savs īpašais stāsts. Vienā — mājas pagalmā četri blakus nolikti zārki un pavadītāju pulciņš. Kā liecība tam, kādi traģiski notikumi ģimenēm bija jāpiedzīvo pagājušajā gadsimtā. Cita izcilas tehniskās un sīzētiskās kvalitātes fotogrāfija — kā apliecinājums fotogrāfu meistariņai, kurš fotografējis bēres un zārks nedaudz piepacelts un sašķiebt, lai aizgājējs būtu skaidri redzams. Aglonas lauku slimnīcas bēniņos atrasts albums ar fotogrāfijām par skolu vēsturi. Latgaļu — vācu vārdnīca. Grāmatas ar vecdicinieku notīm. «Pareizās bikses» ģimenes galvam, lai dzimtu kupls pulciņš bērnu. No dabiska lina. Nevis sintētiskās, kas vīrietību iznīcinot jau pašā sākumā. Izšūts un ar metālā lietiem ziediem apdarināts aizkaru turētājs no Rušonas muižas. Jēzus Kristus portrets, ieausts tepiķi. No ozola kluča izdabots trauks, kurā gaļu smalki sakapāja ar nažiem, jo senčiem tādu gaļas maļamo mašīnu vēl nebija... Sieviešu tīkumu liecības, jo tas, kā viņas izdāloja guļasvietas, virtuves, godistabas, ir apbrīnojami. Pat ķemertīnā lietojama papīra uzglabāšanai bija savs izšūdināts maisiņš, nemaz nerunājot par citu sīklietiņu turēšanai paredzētiem izšuvumiem.

□□□

Igors Pličs sarunas laikā vairākkārt pēc atmiņas citē Kārli Ulmani, līdz beidzot rāda Kārļa Ulmaņa grāmatu, ko pirmās brīvvalsts laikā kā dāvanu saņēma katrs skolas absolvents. «Cilvēkam nav tiesību dzīvot pasaulē, ja viņš dzīvo tikai sev. Nevis par savu, bet par visas tautas labklājību ir jācīnās,» ir teicis vēsturiskais Vadonis.

Bet savai meitai Igors uzdāvinājis ebreju gudrību grāmatu ar piebildi, ka tajā ir visi tie vārdi, ko viņš vēlētos dot viņai par ceļmaizi, bet tā arī neesot paspējis pateikt.

L.Rancāne

Lūgšana

*Dievs, dāvā Svēto Garu savai tautai!
Lai nāk Svētais Gars pār ikvienu Tavu bērnu, pār veciem un jauniem, pār vīriem un sievietēm, pār mazajiem un sirmgalvijiem.*

Sūti savu Dvašu pār tiem, kas tic, pār tiem, kas šaubās, pār tiem, kas mīl, un pār tiem, kas vēl bīstas no Tavas mīlestības.

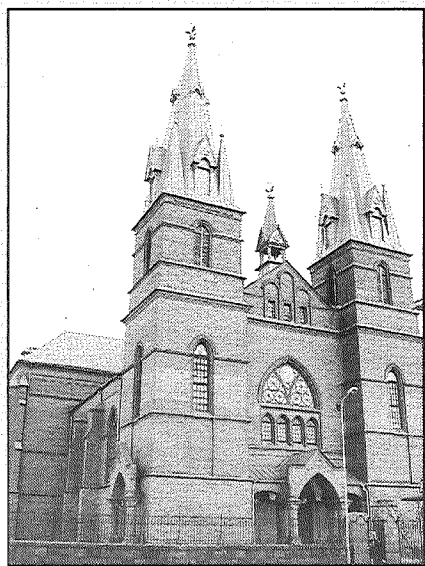
Lej savu uguni pār ļaužu vārdiem, pār viņu klusēšanu un viņu dziesmām.

Sūti savu Dvašu pār visiem, kas vairo labo, skaisto un patieso, pār tiem, kas sargā dzīvību un liecina par mīlestības spēku.

Lej savu Garu ļaužu sirdīs, mājās un pilsētās, lej savu Garu pār visu pasauli, pār visiem labas gribas cilvēkiem. Lej savu Garu pār mūsu zemi!

*Šajā brīdī un šajā vietā lej savu Svēto Garu pār mums, lai mēs dzīvojam!
Amen*

Aicina piedalīties svinībās

1. jūnijā pulksten 12.00 Rēzeknes Jēzus Sirds katedrālē iesvētīs diakonus Rodionu Doļu un Vitāliju Filipenoku par priesteriem.

Savu pirmo svēto Misi priesteris V. Filipenoks svinēs Pasiēnes baznīcā 14. jūnijā pulksten 13.00, bet priesteris R. Doļa — Jēzus Sirds katedrālē 15. jūnijā pulksten 12.00.

Divi vārti, divas atslēgas

Mūsdienai cilvēks pastāvīgi kaut kur steidzas: no viena darba uz otru, no viena cilvēka pie otra... Viņam nav laika kaut uz mirkli apstāties un padomāt par savu dzīvi. Viņš skrien un skrien — kā automātiski iedarbināts aparāts. Taču ikvienam no mums vajadzētu piespiest sevi kaut uz mirkli apstāties un pajautāt: „Andri, uz kurieni tu skrien?” Šajā steigā apjukuši, bieži neapmierināti ar savu dzīvi, mēs esam aizmirsuši, kas tajā ir pats svarīgākais.

Sena leģenda vēsta par diviem mūkiem, kuri, izlasījuši grāmatās, ka ir tāda vieta, kur zeme satiekas ar debesīm, nolēma doties šīs noslēpumainās vietas meklējumos. Viņi sev apsolīja, ka neatgriezīsies, kamēr nebūs atraduši brīnumaino vietu. Viņu ceļojums bija garš, viņi izgāja cauri lielām briesmām, cieta trūkumu, no daudz kā atteicās un stājās pretī vilinošiem kārdinājumiem. Viņiem bija tikai viens uzdevums: turpināt ceļu, jo tur viņus gaida Dievs. Vajag tikai piekļaut un ieiet — tā bija rakstīts svētajās grāmatās. Beidzot, pēc daudziem gadiem viņi atrada — kā viņiem šķita — to, ko bija meklējuši: durvis uz Debesīm, vārtņus pie Dieva. Viņi piekļāvēja, ar trīsošām rokām piespieda durvju rokturi, iegāja iekšā... un apstulba — tas taču bija viņu pašu klosteris, viņu celle. Tad arī viņi saprata, ka vieta, kur zeme satiekas ar debesīm, atrodas uz tā zemes gabaliņa, kuru Dievs mums ir nolēmis. Tieši ikdienā mēs satiekam Dievu.

Baznīcas tēvi mācīja, ka ir tikai divi vārti, pa kuriem mēs varam ieiet jaunā dienā. Vieni zelta, otri — koka. Zelta vārtus

mēs atveram ar lūgšanas atslēgu. Ja tu no rīta lūdzies, tu atver zelta vārtus un diena iegūst dziļāku jēgu un mūžības perspektīvu. Dievs mums ir uzticējies īpašu misiju — slavēt Viņu un sacīt: „Kungs, Tu esi brīnišķīgs, pilns žēlsirdības! Tu esi mīļotais Tēvs un nav neviena, kas būtu Tev līdzīgs! Tu visu dari pareizi. Es esmu apmierināts ar savu dzīvi. Slava Tev, Kungs!” Tāds cilvēks, kurš savā sirdī pateicas Dievam par visu — ne tikai par labo, bet arī par grūtībām un problēmām, Dievam ir patīkams.

Patiesā lūgšana nekad nenovērs mūs no konkrētās dzīves, tieši otrādi, tā atver mūsu sirdis Dieva mīlestībai un arī brāļu mīlestībai, un tāpēc dara mūs spējīgus veidot dzīvi saskaņā ar Dieva gribu. Kad lasīju grāmatu par Lurdas Dievmātes svētvietā notikušajiem dziedināšanas brīnumiem, es sapratu, ka patiesi brīnums ir ne tikai fiziska atveseļošanās, bet arī iekšējā dziedināšana, — kad slimnieks atgriežas mājās, pieņemot savu slimību kā Dieva gribu un slavējot par to Dievu.

Koka vārtus mēs atveram ar pilnīgi citu atslēgu: ar kurnēšanu. Ja tu par velti piecelies, miegains iedzer kafiju un skrien uz darbu bez lūgšanas, tad tava diena paiet bez dievišķas gaismas un palīdzības. Pāvests Francisks savā homilijā skaidroja, ka lūgties nozīmē atvērties, — atvērt sirds durvis Jēzum, lai Viņš varētu pa tām ienākt un visu sakārtot. Savukārt nelūgties nozīmē šīs durvis aizvērt, un tad Jēzus neko vairs nevar izdarīt. Pāvests sacīja: „Tas, kurš nelūdzas, ir augstprātīgs, lepns un iedomīgs. Viņā nav pazemības, jo viņš tiecas sevi paaugstināt. Atstājot novārtā lūgšanu, cilvēks pamazām zaudē ticību un līdz ar to dzīves jēgu.” (Vatikānā, 17.10.2013.)

Bez lūgšanas tu savā dzīvē nespēj skatīt ne Dieva mīlestību, ne Viņa klātbūtni un esi neapmierināts ar savu ikdienu, savu sievu, vīru, bērniem, darba kolēģiem un pat Dievu. Turklāt, ja tu kurni par savu dzīvi, darbu, laulību, draugu, tas nozīmē, ka tu nepieņem Dieva plānu. Dievs deva tev otru cilvēku ar konkrētu mērķi, — lai pārbaudītu tavu sirdi. Vai tur mājā Kristus gars un ilgas pildīt Dieva gribu, vai arī tur mājā kas cits. Diemžēl daudzi kristieši attiecas pret Dievu kā pret Aladina burvju lampu, kurā dzīvo džins, kas izpilda visas mūsu vēlēšanās. Viņi lūdzas tikai tad, kad ir nopietnas problēmas, — lai Dievs tās atrisinātu. Tādā gadījumā tā ir elkdievība, jo vienīgais dievs, kuru mēs pielūdzam un kuram kalpojam, ir mūsu prāts, mūsu augstprātīgais un egoistiskais „es”. Iekšēji atgriezies nozīmē pāriet no sava elkdievīgā „es” uz dievišķo „Tu”, — atgriezies pie Tā, kurš mūs ir radījis un atpestījis ar mīlestību, kurš pazīst mūsu sirdis un vada mūs ar dievišķo Apredzību un gudrību.

„Dieva žēlsirdības dēļ es jūs lūdzu, brāļi, lai jūs uzpurētu savu miesu kā dzīvu, svētu, Dievam patīkamu upuri un lai tā ir jūsu apzināta kalpošana Viņam.” (Rom 12, 1) Te svētais Pāvils runā par cilvēku, kurš pats sevi, savu gribu, savu „es” apzināti saliek upurī Dievam.

Vislielākais cilvēka brīvības un arī ticības akts ir atdot savu dzīvi mīlošā Dieva rokās. Kļūsti arī tu par Dievam tikamu upuri! Dari savu sirdi par altāri, uz kura ik dienas upurē sevi Dievam, paklausot Viņam ticībā.

Priesteris A.Ševels MIC,
Daugavpils Jēzus Sirds draudzes pāvests

Pāvesta lūgšanu nodomi maija mēnesim

Līdzīgi kā katru mēnesi, arī maijā ticīgie ir aicināti lūgties divos nodomos. Vispārējais pāvesta lūgšanu nodoms šoreiz veltīts plašsaziņas līdzekļiem: „Lai plašsaziņas līdzekļi ir instrumenti, kas kalpo patiesībai un mieram!” Par šo tematu bieži runāja arī 20. gadsimta pāvesti. Sava pontifikāta pirmajās dienās, 2013. gada 16. martā, Francisks tikās ar žurnālistiem. Toreiz viņš skaidroja sava vārda izvēli. Svētais Francisks no Asizes ir miera cilvēks. Uzrunā pāvests runāja par mediju svarīgo lomu patiesības sludināšanā.

„Jūsu darbā ir nepieciešamas zināšanas, iejūtība un iemaņas, līdzīgi kā daudzās citās profesijās, taču jūsu darbs pieprasa īpašas rūpes par patiesību, labumu un skaistumu, — teica Svētais tēvs. — Un tas mūs tuvina, jo Baznīca pastāv,

lai sludinātu Evaņģēliju, sludinātu iemiesoto Patiesību, Labumu un Skaistumu. Nedrīkstam aizmirst, ka visi esam aicināti sludināt nevis sevi pašu, bet to eksistenciālo triādi, ko veido patiesība, labums un skaistums.”

Misionārais pāvesta lūgšanu nodoms maija mēnesim parāda Dievmāti kā misionārās darbības vadītāju: „Lai Marija, evaņģēlizācijas zvaigzne, vada Baznīcu tās misijā, sludinot Kristu visai pasaulē!” Šis lūgšanu nodoms, kas apstiprināts vēl Benedikta XVI pontifikāta laikā, ir ļoti tuvs arī pāvestam Franciskam. Savu apustulisko pamudinājumu „Evaņģēliju gaudium” viņš noslēdza ar lūgšanu uz Vissvētāko Jaunavu Mariju: „Jaunās evaņģēlizācijas zvaigzne, palīdzi mums atmirdzēt vienotības, pašreizējā kalpojuma, dziļas ticības, taisnīguma un mīlestības pret

nabagiem liecībās, lai Evaņģēlija prieks sasniegtu visas pasaules malas un neviena perifērija nepaliktu bez gaismas.”

Pagājušajā gadā, noslēdzot maija mēnesi, uzrunā pēc Rožukroņa lūgšanas, pāvests teica: „Marija, atver mūsu ausis, palīdzi pasaules troksnī saklausīt tava Dēla Jēzus balsi. Palīdzi mums redzēt realitāti, kurā dzīvojam, katru satiktu cilvēku, sevišķi trūkumcietēju un to, kam ir vajadzīga mūsu palīdzība, kurš pārdzīvo dažāda veida grūtības. Marija, apgaismo mūsu prātu un mūsu sirdis, lai mēs spētu būt paklausīgi tava Dēla Jēzus Vārdam. Marija, dari, lai mūsu rokas un mūsu kājas „ar steigu” ietu pretī citiem, nesot tiem tava Dēla Jēzus žēlsirdību un mīlestību. Palīdzi, lai arī mēs nestu Evaņģēlija gaismu visiem cilvēkiem.”

No Vatikāna Radio mājas lapas

Jaunie Šveices gvardi nodeva zvērestu

Pontifikālā Šveices gvarde ir kā maza ģimene. Šis kalpošanas laiks ir brīnišķīgs laiks — sarunā ar «Vatikāna Radio» apliecināja jaunais gvarde Patriks Zonderekers.

Gvarde kalpo pāvestam jau 508 gadus. Pieminot 147 šveiciešu karavīru varonīgo dzīvības atdošanu par Svēto tēvu 1527. gadā, Vatikānā nesen notika svinīgi pasākumi. Gvardus pieņēma audiencē Francisks, notika kritušo piemiņas pasākums, kurā piedalījās arī rekrūšu vecāki un ciemiņi. Klātesot pāvesta pārstāvim, kardināliem, bīskapiem, Šveices valdības pārstāvjiem un diplomātiem, 30 jaunie karavīri nodeva zvērestu. Vakarā Svētā Pētera bazilīkā Vatikāna valsts sekretārs, kardināls Pietro Parolins celebrēja svēto Misi. Liturģijas svinības ar savu sniegumu kuplināja «Singkreis Brunnen» koris.

No trīsdesmit jaunajiem gvardiem sešiem dzimtā valoda ir franču, četriem — itāļu, bet divdesmit ir vāciski runājošie karavīri. Svētā tēva pārstāvis, arhibīskaps Andželo Beču, uzrunājot gvardus, viņu draugus un visus klātesošos, atgādināja, ka 27. aprīlī, Dieva Žēlastības svētdienā, par svētiem tika pasludināti divi pāvesti — Jānis XXIII un Jānis Pāvils II. Abi bija dedzīgi Vissvētākās Jaunavas Marijas godinātāji. Karavīri uzsāk savu kalpojumu Dievmātei veltītajā maija mēnesī. Viņi ir aicināti uzticēties Marijai un lūgt viņas aizbildniecību. Arhibīskaps aicināja gvardus vienmēr lūgt arī abu minēto pāvestu aizbildniecību, lai viņiem palīdz pēc iespējas labāk izpildīt

savu kalpojumu. Puišu uzdevums ir rūpēties par pāvesta, viņa līdzstrādnieku un Vatikāna ciemiņu drošību, kā arī veikt goda sardzes pienākumus.

«Acrītes et fideliter» (Gods un uzticība) — tāds ir Šveices gvardes moto.

No Vatikāna Radio mājas lapas

JA BŪSI AR DIEVU PRIEKĀ, ARĪ DIEVS AR TEVI BŪS BĒDĀS.

Vidsmuižas prāvests Česlavs Mikšto svin priesterības jubileju

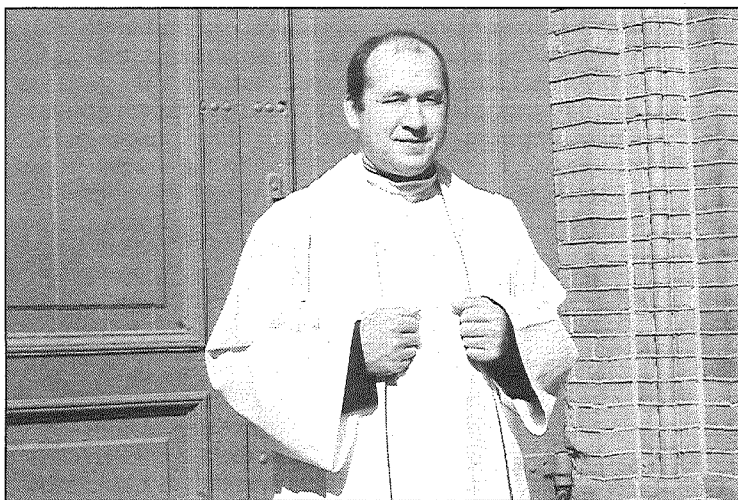
Rīt, 28. maijā, pulksten 13.00 Vidsmuižas Svētā Gara draudzes locekļiem būs svētku diena. Viņu priesteris Česlavs Mikšto svinēs savas priesterības 25 gadu jubileju. Šajā sakarā draudzi apmeklēs arī Rēzeknes — Aglonas diecēzes bīskaps Jānis Bulis. Īsi pirms svētkiem priesteris atbildēja uz jautājumiem un pastāstīja «Cerības» lasītājiem gan par savu bērnību, skolas gadiem un to, kā izvēlējās priesterības ceļu, gan par darba gaitām draudzēs.

Mana bērnība saistās ar Zemgali. Dzīvoju Lietuvas pierobežā starp divām upēm — Dienvidsuseju un Mēmeli. Kā visi tā laika vietējie bērni, tā arī es pamatizglītību ieguvu Mazzalves pamatskolā, kura bija izvietota Ērberģes muižā gleznainajā Sūsejas upes krastā. No mājām līdz skolai katru dienu bija jāpārvar 3 km. Toreiz populārākais skolēnu transporta līdzeklis bija velosipēds, taču ne vienmēr to varēja izmantot, it īpaši ziemā. Pārsvārā gāju kājām, reizēm kopā ar māsām, citreiz ar klases biedru, kurš dzīvoja ne daudz tālāk. Netrūka arī tādu dienu, kad ceļā uz skolu un atpakaļ vajadzēja doties vienam pašam. Tas bija dažādu radošu pārdomu laiks. Kādu reizi, veicot ierasto ceļa posmu, domāju pie sevis — pienāks tāda diena, kad pabeigšu pirmo skolu, tad būs nākamā, pēc tam darbs, bet vēlāk, iespējams, nodzīvošu līdz pensijas gadiem. Man tas viss likās tik nepastāvīgs. Tad savā prātā sāku meklēt stabilas lietas, kuras ir nemainīgas un noder gan bērnam, gan jauniešiem, gan spēka un pensijas gadiem. Par to visu domājot, neko citu neatradu, kā vienīgi Dievu. Sapratu, ka Viņš ir tas, kas būs vajadzīgs jebkurā vecumā. Par šo atklājumu

biju ļoti priecīgs. Uzskatu, ka tajā brīdī notika nopietns pagrieziena, kas pakāpeniski nostiprināja pārliecību, ka mans dzīves ceļš ir priesterība.

Labais Dievs man bija devis brīnišķīgu iespēju piedzimt reliģiozu cilvēku ģimenē, kur tika praktizēta ikdienas lūgšana, ka arī svētdienās bieži braucām uz baznīcu, lai piedalītos svētajā Misē. Vietējā Ērberģes baznīcā, kura nepiederēja katoļiem, priesteris ieradās reizi mēnesī, lai noturētu dievkalpojumu. Taču mūsu ģimenes garīgās vajadzības tas neapmierināja un citās svētdienās devāmies ar sabiedrisko transportu uz 23 km attālo draudzes baznīcu Kurmenē vai arī uz Biržiem Lietuvā, kas atradās līdzīgā attālumā no mājām. Ceļojums praktiski prasīja visu dienu, tomēr neatceļos, ka kādreiz tas sagādātu diskomfortu, izņemot ziemu, jo baznīcas nebija apkurināmas.

Priesteriskais ceļš aizsākās 1989. gadā Daugavpilī svētā Pētera draudzē. Jau pašā sākumā darbs bija ļoti interesants. Šeit, veicot pastorālo darbu, varēju iepazīties ne tikai ar draudzes locekļiem, bet arī satikt cilvēkus no plašās Krievijas zemes, starp kuriem bija ļaudis no Kamčatkas,

● Priesteris Česlavs Mikšto aicina ikvienu atjaunot savu garīgo dzīvi, atvērt sirdi, lai savā dzīves ceļā satiktu Jēzu.

Sibīrijas un tāliem Ziemeļiem. Jāpiebilst, ka tas bija laiks, kad vēl neeksistēja starpvalstu robežas starp bijušajam Padomju Savienības republikām un vairs netika pielietotas represijas pret ticīgiem, bet cilvēkiem bija sakrājis daudz nenokārtotu garīgo vajadzību.

Pēc gada bīskaps Jānis Cakuls mani nozīmēja uz Nicgales draudzi, kur jau darbojos patstāvīgi, apkalpojot Madaliņas draudzi un nepieciešamības gadījumā palīdzēju Līvānu dekanam priesterim Juliānam Začestam. Par cik priesterim Jānim Bratuškinam Jēkabpilī bija ļoti liela slodze un viņam bija uzticēta Dunavas draudze, nācās daudz kārt šķērsot Daugavu ar laivu vai prāmi, lai pakalpotu kreisā krasta ticīgajiem.

1994. gada nogalē man tika uzticēta Kalupes draudze. Pēc pārcelšanas uz Kalupi 1995. gada sākumā turpināju darboties Nicgales un Madaliņas draudzēs, neilgu laiku posmu veicu priesteriskos pienākumus Arendoles draudzē, tad Liksnas draudzē. Kristus dzimšanas jubilejas gada priekšvakarā pāvesta sūtņa uzdevumā devos uz Tallīnu, lai kalpotu Igaunijas ļaudīm, jo tur bija liels garīdznieku trūkums. Līdzās pastorāliem pienākumiem iespēju robežās centos apgūt jauno vālodu, ar kuru iepriekš nebija saskarsmes. Pēc gada mani nozīmēja uz pierobežas pilsētu Valgu. Arī šajā draudzē bija jāiegulda darbs gan garīgajā, gan materiālajā jomā. Vidsmuižas draudzē ieradās pirms Ziemassvētkiem

2006. gadā, un pēc Jaunā gada bīskaps Jānis Bulis man uzticēja Riebiņu draudzi.

Visus norīkojumus, kurus esmu saņēmis no bīskapa, uztveru kā Dieva gribu. Šī iemesla dēļ neesmu pievērsis uzmanību analīzei, kura vieta būtu labāka vai sliktāka. Visas draudzēs ir Dieva radīti cilvēki, ar kuriem patīkami sadarboties. Tāpat arī par Vidsmuižas draudzes cilvēkiem varētu teikt daudz laba. Pašvaldību pārstāvjiem tas pats mērķis — ar savu pienākumu izpildi arī viņiem jātieks debesis svētlaimē. Pašvaldība un Baznīca savās kompetences robežās kalpo tiem pašiem iedzīvotājiem. Savā starpā ļoti saprotamiem un vajadzības gadījumā risinām konkrētas lietas.

Tradicionāli maija mēnesis veltīts Dievmātes godināšanai. Tas ir tik skaisti, kad cilvēki pievērs uzmanību miesīgām mātēm, neaizmirst arī par savu debesu Māti. Ja jau dažādās, it īpaši smagajās dzīves situācijās, cilvēkiem ir svarīgi piesaukt māti, kaut arī fiziski viņa nav klātesoša, tad jo vairāk mēs varam griezties pie svētās Marijas, kurai ne tikai rūp mūsu liktenis, bet reāli viņa spēj palīdzēt, aizlūdzot pie sava dievišķā Dēla.

Pārdomājot par Dieva Mātes brīnišķīgo tikumu paraugu, mums visiem neatkarīgi no tā, kādi mēs esam, ir jāatjauno garīgā dzīve. Lai šis process notiktu, dzīves ceļā ir jāsatiek Jēzus.

Lai Vissvētā Jaunava Marija parāda vislabāko veidu, kas novestu pie Viņa.

Kapusvētki šovasar katoļu kapsētās

Jasmuižas un Vārkavas draudzēs

7. jūnijā pulksten 10.30 — Jasmuižas baznīcā sv. Mise, pulksten 11.00 — aizlūgums kapos
7. jūnijā pulksten 12.00 — Bleidīnes kapos
14. jūnijā pulksten 12.00 — Gāgu kapos
21. jūnijā pulksten 12.00 — Džeriņu kapos
28. jūnijā pulksten 12.00 — Daugaviešu kapos
29. jūnijā pulksten 12.00 — Raipoles kapos
12. jūlijā pulksten 14.00 — Strodu kapos
19. jūlijā pulksten 12.00 — Pilišķu kapos
26. jūlijā pulksten 11.00 — Vārkavas baznīcā sv. Mise, pulksten 12.00 — aizlūgums kapos

Pieniņu draudzē

8. jūnijā pulksten 13.00 — Vasarsvētku svinību svētā Misē, pēc Mises ap pulksten 14.30 — Pieniņu kapos
21. jūnijā pulksten 11.00 — Aizupiešu kapos (ar svēto Misi)
28. jūnijā pulksten 14.00 — Betišķu kapos (ar svēto Misi)
12. jūlijā pulksten 11.00 — Smelšu kapos (ar svēto Misi)
12. jūlijā pulksten 13.00 — Orišu kapos (ar svēto Misi)
26. jūlijā pulksten 10.00 — Skuteļu kapos (ar svēto Misi)
27. jūlijā pēc sv. Annas un Joahima svētku svinībām Pieniņu baznīcā ap pulksten 14.30 — Baibu kapos
2. augustā pulksten 14.00 — Anspoku kapos (ar svēto Misi)
16. augustā pulksten 14.00 — Lakauskas kapos (ar svēto Misi)

Znotiņu draudzē

14. jūnijā pulksten 11.00 — Borbaļu kapos
5. jūlijā pulksten 11.00 — Sutru kapos
19. jūlijā pulksten 11.00 — Seiļu kapos
2. augustā pulksten 11.00 — Kauparnīku kapos

Rudzātu un Vanagu draudzēs

1. jūnijā pulksten 14.30 — Puduļu kapos
7. jūnijā pulksten 15.00 — Vidu kapos
8. jūnijā pulksten 14.30 — Zvērību kapos
14. jūnijā pulksten 15.00 — Steķu kapos
15. jūnijā pulksten 12.00 — Vilmeniešu kapos
21. jūnijā pulksten 15.00 — Eleonorvīles kapos
22. jūnijā pulksten 15.00 — Šultu kapos
19. jūlijā pulksten 15.00 — Kivlenieku kapos
20. jūlijā pulksten 11.00 svētā Misē baznīcā un pēc tam kapusvētki Rudzātu kapos
27. jūlijā pulksten 13.00 — Vanagu kapos

Preiļu draudzē

31. maijā pulksten 15.00 — M-Prīkuļu vai Augustovas kapos
1. jūnijā pulksten 15.00 — Petrovsķu kapos
7. jūnijā pulksten 15.00 — Sprindžu kapos
8. jūnijā pulksten 15.00 — Sila Ondžuļu kapos
14. jūnijā pulksten 15.00 — Ribuļu kapos
21. jūnijā pulksten 15.00 — Kokorišu kapos
28. jūnijā pulksten 15.00 — Žogotu kapos
5. jūlijā pulksten 15.00 — Pauniņu kapos
6. jūlijā pulksten 15.00 — Prīkuļu kapos
12. jūlijā pulksten 15.00 — Pupoju kapos
13. jūlijā pulksten 15.00 — Ivdrīšu kapos
19. jūlijā pulksten 15.00 — Rutkovsku-Kažu kapos
26. jūlijā pulksten 15.00 — Eisāgu kapos
27. jūlijā pulksten 15.00 — Gaiļmuižas kapos
2. augustā pulksten 14.00 — Preiļu jaunajos kapos
3. augustā pulksten 15.00 — Preiļu pilsētas kapos
9. augustā pulksten 15.00 — Šoldru kapos
10. augustā pulksten 15.00 — Dzeņu kapos
17. augustā pulksten 15.00 — Preiļu vecajos kapos

Līvānu draudzē

7. jūnijā pulksten 12.00 — Muktupāvelu kapos; pulksten 13.00 — Mucenieku kapos. 10. jūnijā pulksten 18.00 Līvānu baznīcā sv. Mise par šajos kapos apbedītajiem
14. jūnijā pulksten 12.00 — Saliešu kapos; pulksten 13.00 — Gruguļu kapos. 17. jūnijā pulksten 18.00 Līvānu baznīcā sv. Mise par šajos kapos apbedītajiem
21. jūnijā pulksten 12.00 — Skrūzmaņu kapos; pulksten 13.00 — Mežancānu kapos. 26. jūnijā pulksten 18.00 sv. Mise par šajos kapos apbedītajiem
28. jūnijā pulksten 12.00 — Vecēļu kapos, pulksten 13.00 — Gaiņu kapos. 1. jūlijā pulksten 18.00 Līvānu baznīcā sv. Mise par šajos kapos apbedītajiem
5. jūlijā pulksten 12.00 — Māikalna kapos; pulksten 13.00 — Gercānu kapos. 8. jūlijā pulksten 18.00 Līvānu baznīcā sv. Mise par šajos kapos apbedītajiem
12. jūlijā pulksten 12.00 — Upenieku kapos, pulksten 13.00 — Škaparu kapos. 15. jūlijā pulksten 18.00 Līvānu baznīcā sv. Mise par šajos kapos apbedītajiem
19. jūlijā pulksten 12.00 — Ļovānu kapos, pulksten 13.00 — Veiguru kapos. 22. jūlijā pulksten 18.00 Līvānu baznīcā

sv. Mise par šajos kapos apbedītajiem

26. jūlijā pulksten 12.00 — Līvānu pilsētas kapos
27. jūlijā pulksten 12.00 — Līvānu draudzes kapos (ar sv. Misi). 29. jūlijā pulksten 18.00 sv. Mise par visiem Līvānos mirušajiem.
2. augustā pulksten 12.00 — Iesalnieku kapos. 5. augustā pulksten 18.00 Līvānu baznīcā sv. Mise par šajos kapos apbedītajiem

Citās Līvānu novada kapsētās

28. jūnijā pulksten 12.00 — Madaliņas kapos
12. jūlijā pulksten 13.30 — Meža kapsētā
2. augustā pulksten 11.00 — Kauparnīku kapos

Rušonas draudzē

7. jūnijā pulksten 13.00 — Rutuļu kapos
14. jūnijā pulksten 12.30 — Kristapiņu kapos
6. jūlijā pulksten 12.00 — Rušonas kapos
19. jūlijā pulksten 13.00 — Eikšas kapos (ar sv. Misi)
19. jūlijā pulksten 14.30 — Solkas kapos
26. jūlijā pulksten 12.00 — Ondžuļu kapos (ar sv. Misi)

Aglonas draudzē

8. jūnijā pulksten 14.00 — Leitānu kapos
8. jūnijā pulksten 15.00 — Gūteņu kapos
28. jūnijā pulksten 13.00 — Valaiņu kapos
28. jūnijā pulksten 14.00 — Borekstu kapos
12. jūlijā pulksten 14.30 — Ezerukinu kapos
10. augustā pulksten 14.30 — Aglonas kapos

Citās Riebiņu novada kapsētās

7. jūnijā pulksten 14.00 — Baltskaru kapos
14. jūnijā pulksten 12.00 — Kapenieku kapos
14. jūnijā pulksten 14.00 — Saunas Vulānu kapos
21. jūnijā pulksten 12.00 — Teilānu kapos
21. jūnijā pulksten 14.00 — Bukšinu kapos
5. jūlijā pulksten 13.00 — Riebiņu kapos (sv. Mise baznīcā pulksten 10.00)
6. jūlijā pulksten 14.00 — Makušu kapos
12. jūlijā pulksten 17.00 — Opolūs kapos
19. jūlijā pulksten 14.00 — Maltas Trūpu kapos
26. jūlijā pulksten 15.00 — Červoniku kapos
2. augustā pulksten 15.00 — Krištobu kapos
9. augustā pulksten 14.00 — Trūpišu kapos
23. augustā pulksten 14.00 — Vidsmuižas kapos

BAISMĪGAJĀ BRĪDĪ LŪDZOTIES, KRISTUS DOMĀJA TIKAI PAR MUMS.

Dzīvības sula — pieneņu

Pieneņu svaigo lapu sulu var uzskatīt par pavasara un vasaras sākuma favorītu, jo ir viens no spēcīgākajiem tonizējošajiem līdzekļiem, kas spēj atveseļot organismu un piesātināt to ar vērtīgiem vitamīniem un mikroelementiem. Pieneņu sula būtiski paaugstina imunitāti, un tam pamatā ir sulas spēja palielināt balto asinsķermenīšu daudzumu.

Aprīnājami augstā kālija, kalcijs un nātrija koncentrācija pieneņu sulā jau vien spēj veikt atveseļošanās brīnumus, bet, ja šiem elementiem pieskaita arī augsto magnija un dzelzs daudzumu, pieneņu sulu var bezmaz pielīdzināt panacejai, kas tiešām palīdz pret ļoti daudzām kaitēm. Visas šīs organismam ārkārtīgi

svarīgās vielas sulā atrodas organiskā veidā, proti, tās ātri un viegli uzsūcas, turklāt ir ideāli savstarpējā līdzsvarā, kas ļauj pastiprināt katra komponenta iedarbību. Atšķirībā no aptiekā nopērkamajām neorganiskajām piedevām vielas, ko satur pieneņu sula, neuzkrājas organismā, nogsūnējoties aknās, nierēs un asinsvados. Toties tās, atveseļojot un atjauninot šūnas, atjaunina visu organismu.

Pats galvenais, kas jāpatur prātā, — jālieto tikai svaigi spiesta pieneņu lapu sula. Jo īsāks ir laika sprīdis starp sulas iegūšanu un tās lietošanu, jo lielāko labumu gūst organisms. Bet, ja nu tomēr to nākas gatavot rezervei, svarīgi zināt, ka ilgāk par 3 dienām to nedrīkst uzglabāt pat ledusskapī.

Lai iegūtu sulu, savāc pieneņu

lapiņas (protams, tas jā dara ekoloģiski tīrā vietā, tālāk no autoceļiem un dzelzceļa uzbērumiem, un rūpniecības uzņēmumiem). Tās rūpīgi nomazgā aukstā ūdenī, lieko ūdeni notecina, tad sasmalcina un caurdurī applaucē ar verdošu ūdeni. Pēc tam masu samalga gaļas maļamajā mašīnā, caur blīvāku kokvilnas drāniņu izspiež sulu, attiecībā 1:1 atšķaida ar ūdeni un 2 minūtes vāra uz lēnas uguns. Lieto pa 1-3 ēdamkarotēm trīs reizes dienā 20 minūtes pirms ēšanas. Pēc mēneša vienreizējo devu var palielināt līdz 5 ēdamkarotēm. Ļoti ieteicams sulu lietot visu sezonu, proti, no pavasara līdz pat vasaras nogalei — tā izdosies būtiski nostiprināt veselību un uzkrāt organismam vērtīgās vielas.

Visi pieneņu preparāti, sulu ieskaitot, ļoti dziednieciski iedar-

bojas uz kuņģa-zarnu traktu. Sulai piemīt viegla vēdera izeju mīkstināša iedarbība, tā palīdz pret kuņģa iekaisumu ar pazeminātu kuņģa sulas skābes līmeni. Pieneņu sula ir arī maigs žulti dzenošs līdzeklis, tā attīra organismu no sārņiem, pazemina holesterīna līmeni asinīs, normalizē ūdens-sāļu līdzsvaru organismā.

Atsevišķi jāizceļ pieneņu lapu sulas labvēlīgā iedarbība uz kauliem, zobiem un locītavām. Regulāri to lietojot, mazinās podagras izraisītās locītavu sāpes, stiprāki

klūst kauli gan bērniem, gan pieaugušajiem, izzūd parodontoze, pārstāj attīstīties kariessi. Vēl viena ievērojama iedarbība ir tās spēja izdziedēt bronhu-plaušu un saaukstēšanās slimības. Pieneņu lapu sulai piemīt sviedrējošas un temperatūru pazeminošas īpašības. Paaugstinot organisma aizsargspējas un veicinot visu orgānu un sistēmu pareizu un saskaņotu darbību, tā teicami palīdz pret bronhītu, rinītu, tonsilītu, pneimoniju un pat bronhiālo astmu.

Ceriņi — ziedos

Par ceriņu dzimteni tiek uzskatīta Persija, bet krūma nosaukums nācis no leģendas par lauku un mežu dievu Panu, kuru pārspēt stabules spēlē nespējis neviens (ceriņi grieķu valodā *syrix* — «stabule»).

Eiropa ar ceriņiem pirmo reizi iepazinās 1562. gadā, kad Austrijas sūtnis krūma spraudņus no Konstantinopoles atveda uz Vīni. Tikai četrdesmit gadi bija vajadzīgi austrumu skaistulei, lai apburto un paņemt savu varā visu Veco pasauli. To, ka ceriņu krūms arī pie mums ir ārzemnieks, ne visi zina.

Uz ceriņu sastāvā esošo vielu bāzes pagatavotie preparāti vēršas pret mikrobiem un iekaisumiem, palīdz uzskūties zilumiem un sastrutojumiem, pazemina ķermeņa temperatūru un cukura līmeni asinīs, rosina urīna un krēpu izdalīšanos, tiem piemīt nomierinoša, pretkrampju un pretsāpju iedarbība.

FITOTERAPIJA

Pret bronhiālo astmu, pankreatītu, cukura diabētu, arī ādas alergiskām saslimšanām: 1 ēdamkaroti svaigu ceriņu pumpuru aplej ar puslitru verdoša ūdens, 5 minūtes vāra uz lēnas uguns, pusstundu nostādina, tad

izkāš. Lieto pa 1 ēdamkarotei 3 reizes dienā pirms ēšanas. Kurss — 4 nedēļas. Pēc 10 dienu pārtraukuma kursu atkārt.

Pret reimatismu, radikulītu, poliartrītu: 1 ēdamkaroti svaigu balto ceriņu ziedu aplej ar glāzi verdoša ūdens, stundu nostādina, tad izkāš un biežumam izspiež. Lieto pa 1 ēdamkarotei 3 reizes dienā pirms ēšanas.

Pret locītavu kaitēm: puslitra burku līdz pusei piepilda ar svaigiem balto ceriņu ziediem, līdz augšai pielej degvīnu, 2 nedēļas nostādina tumšā vietā, tad izkāš un biežumam izspiež. Lieto pa 30 pilieniem, atšķaidītus nelielā ūdens daudzumā, 3 reizes dienā, bet uz nakti ar izvilkumu ierīvē sāpošās vietas. Kurss — trīs mēneši.

Pret kauliņiem uz papēžiem: uz nakti problemātiskajai vietai liek iepriekšējā receptē minētā izvilkuma kompresi un izvilkumu lieto iekšķīgi pa 30 pilieniem 3 reizes dienā.

Pret nieru iekaisumslimbām un nierakmeņiem: 2 ēdamkarotes svaigu sasmalcinātu lapu aplej ar glāzi karsta ūdens, uzkaršē līdz viršanai, 2 stundas nostādina, tad izkāš un biežumam izspiež. Lieto pa 1 ēdamkarotei 3 reizes dienā pusstundu pirms ēšanas. Kurss — 2 nedēļas. Pēc 2 nedēļu pārtraukuma kursu atkārt. Nepieciešami 3-4 šādi kursi.

Pret tromboflebitu: brūcēm un čūlām piesaitē svaigi saspaidītas ceriņu lapas. Pirmās 2 dienas apseju maina 3 reizes dienā, pēc tam — reizi diennakti.

Pret migrēnu: pierie piesaitē svaigas ceriņu lapas. Apseju maina ik pēc 2-3 stundām.

Pret epilepsiju (kā papildu ārstēšanas līdzeklis): 1 tējkaroti svaigu ceriņu ziedu aplej ar glāzi verdoša ūdens, 20 minūtes nostādina, tad izkāš. Dzer pa pusglāzei 3 reizes dienā.

Pret cukura diabētu: 1 ēdamkaroti ar kaudzīti žāvētu piebriedušu pumpuru aplej ar litru verdoša ūdens un nostādina. Lieto pa ēdamkarotei 3 reizes dienā.

UZMANĪBU! Visas auga daļas ir viegli indīgas, tāpēc receptēs nepieciešams ievērot noteiktās devas.

MASKAS UN LOSJONI SEJAI

Padarīt ādu maigu un tvirtu, izlīdzināt sīkās krunciņas — arī tas ceriņiem pa spēkam. No auga ziediem un lapām pagatavotie kosmētiskie līdzekļi sejas un kakla ādu attīra, tiem ir pretiekaisuma un pretsāpju iedarbība.

Maska taukainai ādai

(sašaurina poras, padara ādu mazāk taukainu)

✓ Ēdamkaroti balto ceriņu ziedu aplej ar pusglāzi verdoša ūdens, 3-4 st. nostādina slēgtā traukā, tad izkāš un biežumam izspiež. Uzlejuma pievieno kartupeļu cieti, lai veidotos bieza, viendabīga masa, ko uzziē sejai. Virsū uzklāj mitru marles salveti. Pēc 12-15 min. nomazgā ar siltu ūdeni. Masku liek 2-3 reizes nedēļā. Kurss — 7-8 procedūras.

Maska sausai un novecot sākušai ādai

(baro un balina ādu)

✓ Sasmalcinātus ceriņu ziedus attiecībā 1:1 sajauc ar 25% skābo krējumu un uz 12-15 minūtēm uzziē sejai. Pēc tam noskalo ar treksnu (3,2%) pienu.

Losjons taukainai ādai

✓ Pusglāzi balto ceriņu ziedu aplej ar glāzi degvīna, nedēļu nostādina tumšā vietā, tad izkāš un biežumam izspiež. Izvilkumam pievieno 2 ēdamkarotes glicerīna un puscitrona miziņu. Pirms

lietošanas atšķaida ar vārtu ūdeni (attiecībā 1:3). Aplauka seju no rīta un vakarā.

Aromātisks ceriņu, dzeltenās akācijas un baltās liliņas izvilkums

(sejas, roku un kāju ādai)

✓ Izvilkumu gatavo, sekojot katra auga ziedēšanas laikam. Vispirms saplūc ceriņu ziedu ķekarus un brīvi piepilda litra burku. Pārlej ar degvīnu tā, lai tās pārklātu ziedus, un burku noliek tumšā vietā. Kad uzziē dzeltenā akācija, burkas saturu papildina ar tās ziediem (ceriņi būs jau nosēdušies) un atkal noliek tumšā vietā. Kā pēdējos burkā liek baltās liliņas ziedus un no šā brīža nostādina vēl 21 dienu. Pēc tam saturu izkāš un biežumam izspiež.

* Dziedniecības nolūkiem pavasarī ievāc pumpurus, ziedus un mizu, bet vasaras pirmajā pusē — lapas. Sagatavotās drogas lietošanai ir derīgas divus gadus.

«Mājas dakteris»

Ceriņi kulinārijā

Ziedos slīgstošs ceriņu krūms vai kupls pušķis vienmēr priecē skatienu. Taču ne mazāku iespaidu augs sagādā, kad izmantots kulinārijā.

Ievārijums armēņu gaume

Nepieciešams: 100 g ceriņu ziedu, 0,5 kg cukura
Ziedus pārlasa, lai nebūtu bojāto un apvītušo, un noskalo. Tad liek emaljētā traukā, pieber cukuru un aplej ar ūdeni, lai tas ziedus apsegtu. Vāra līdz gatavībai (šķidrai konsistencei).

Ceriņu krušons

Nepieciešams: pušķis ceriņu ziedu ķekaru, 2 litri sausā baltvīna, 50 ml konjaka, 700 ml šampanieša, smalkais cukurs pēc garšas

Ceriņu ziedus noskalo aukstā vārtā ūdenī. Limonādes krūzē ielej 700 ml vīna un uz 30 minūtēm tajā iegremdē ceriņu ziedu ķekarus. Pēc tam ziedus izņem, pielej atlikušo vīnu, konjaku un pievieno cukuru. Pirms pasniegšanas pielej atdzesētu šampanieti.

«ZAĻĒ» PADOMI

Jo tālāk no pilsētas, jo labāk

Praktiski ikviens augs var būt gan ēdiens, gan zāles. Taču pilsētas robežās vākt augus ne ārstniecībai, ne uzturam nedrīkst. Piemēram, pieneņu ziedu ievārijums ir ļoti veselīgs un garšīgs. Bet, ja ziedi ir saplūkti pilsētas parkā, — tā jau ir inde.

Zaļā zupa pret sklerozi

Ja kādam pēkšņi ievajadzējies kāda līdzekļa pret sklerozi, pirms dodas uz aptieku, labāk palūkoties un pameklēt to sev zem kājām. Tās ir jaunās nātres un pirmās pieneņu lapiņas, kuras jāsavāc un, lai noņemtu rūgtumu, vispirms jāaplej ar karstu vārtu ūdeni.

Pēc tam augus sīki sagriež, kopā ar auzu putrainiem uzvāra zaļo zupu un beigās pievieno sojas mērci. Zupa ir ļoti garšīga un, lai no sklerozes nepaliktu ne miņas, tā jāvāra un jāēd vienu mēnesi. Ūdeni, kurā zaļumi bija iemērkti, nevajag izliet — tajā ir ļoti daudz vitamīnu, un to var izmantot gan roku, gan kāju vannām.

Labāk saplūcināt ar rokām

Griezti salātus ar nazi nozīmē noārdīt to šūnu apvalkus, noārdīt vitamīnus. Tāpēc salāti jāgatavo isi pirms pasniegšanas galdā. Ieteicamāk salātu lapiņas nevis griezt, bet saplūcināt ar pirkstiem vai vēl labāk — rīkoties pēc kaukāziešu metodes: zaļumus likt galdā veselus.

Ja asiņo smaganas

Ja asiņo smaganas vai ir bojāta zobu emalja, labi palīdz jebkuri zaļumi, kas rūpīgi jāsakosļā pirms un pēc ēšanas (pēc tam mutes dobums jāizskalo). Zaļumiem piemīt dabīga antibakteriāla un atsvaidzinoša iedarbība, tie stiprina un masē smaganas. Turklāt to sula, kas nonāk kuņģa-zarnu traktā, palīdz arī šiem orgāniem tikt galā ar savām funkcijām.

Pieneņu lapu salāti

Nomazgātas, apžāvētas un sīki sasmalcinātas jaunās lapiņas var aplacīt ar augu eļļu un citrona sulu un pasniegt atsevišķi. Bet var arī sajaukt ar vārtiem, kubiciņos sagrieztiem kartupeļiem, vārtu olu un zaļajiem zirnīšiem. Vēl viens variants — sajaukt tās ar gurķiem, sarīvētu rutku un burkāniem.

RĒZEKNE

Pieminēja dižo latgalieti

2014. gads Latgalei, Latvijai aizrit izcilā valstsvīra, garīdznieka, kultūras un sabiedriskā darbinieka Franča Trasuna zīmē.

Viens no svarīgākajiem pasākumiem, kas ietverts Rēzeknes Latgalešu kultūras biedrības pasākumu plānā «Francim Trasunam — 150», sākās 16. maijā ar svēto Misi Svētā Jēkaba katedrālē, Rīgā. Pēc dievkalpojuma pasākuma dalībnieki — garīgās kārtas pārstāvji, deputāti, Rēzeknes novada pašvaldības pārstāvji — pulcējās pie F. Trasuna bronzas piemiņas cilņa, kas atklāts pirms desmit gadiem un novietots ar skatu uz Saeimas namu, kur Francis Trasuns bija aktīvs 1. un 2. Saeimas deputāts, dedzīgs Latgales aizstāvis.

Piemiņas brīdi atklāja 11. Saeimas deputāte Līvija Pļavinska.

«Ja nebūtu šī diža cilvēka, latgaleša Franča Trasuna, nebūtu arī mūsu valsts. Jo Francis Trasuns bija tas, kurš Latvijas ģerbonī iedeva trešo zvaigzni — Latgali,» viņa teica.

Klātesošos uzrunāja Rīgas arhibīskaps, metropolīts Zbigņevs Stankevičs, kardināls Jānis Pu-

● Piemiņas brīdis pie Svētā Jēkaba katedrāles. Uzrunu teic V. E. arhibīskaps, metropolīts Zbigņevs Stankevičs.

jats, Rēzeknes Latgalešu biedrības valdes priekšsēdētāja Anna

Rancāne, kinorežisors Jānis Streičs, Franča Trasuna muzeja

«Kolnasāta» pārstāve Tamāra Tutina. Dziedāja etnogrāfiskais

ansamblis «Kolnasāta» un post-folkloras grupa «Rikši».

Pēc tam Saeimas nama Sarkanajā zālē notika kultūrizglītojošs seminārs «Franča Trasuna personība un mūža devums». Valodnieku un vēsturnieku referāti ļāva klātesošajiem vairāk uzzināt par Trasunu kā publicistu, folkloras vācēju, arī garīdznieku un politiķi. Semināra dalībnieki saņēma nupat Latgales kultūras centra izdevniecībā izdoto Franča Trasuna «Fabulu» krājumu.

Todien vairākkārt skanēja diža latgaleša dzejas rindas: «No taisnības, tautas un Dieva nevienus mani nevarēs šķirt». Ļoti zīmīgi vārdi, kas būtu vēra ņemami mūsdienu politiķiem.

Nelielu vilšanos semināra dalībniekiem sagādāja Saeimas priekšsēdētāja Solvita Āboltiņa, kura slimības dēļ neieradās uz semināra atklāšanu.

Šo pasākumu rīkoja Rēzeknes Latgalešu biedrība sadarbībā ar Rēzeknes novada un Rēzeknes pilsētas domi un 11. Saeimas deputāti Līviju Pļavinsku, kura noorganizēja arī nelielu ekskursiju pa Saeimas namu.

«Rēzeknes Vēstis»

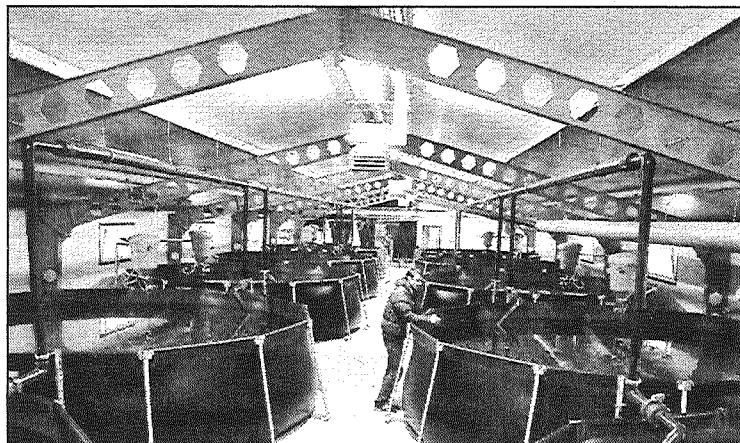
KRĀSLAVA

Krāslavas store: fantastika vai realitāte

Store — noslēpumaina zivs ar noteiktu oreolu, kas izplatīta ir Eirāzijā un Ziemeļamerikā. Lielākā daļa šo zivju ir iecerotājas, kas pavasarī no jūras iet upē, lai nārstotu, daži veidi — arī ziemošanai. Izmēri — iespaidīgi: Atlantijas stores ķermeņa garums var sasniegt pat sešus metrus, baltā masa — vairāk nekā astoņi centneri!

Storēm ir dabisks dzīvesveids, barojas ar zivīm, gliemežiem, tārpiem. Lielākajiem īpatņiem ir līdz pat vairākiem miljoniem ikru, bet ikru kopējā masa pirms nārsta var sasniegt pat vienu ceturtdaļu no svara. Neskatoties uz šādu fantastisku auglību, store ir uz izmiršanas robežas — kā alkātīga un nežēlīga loma rezultāts. Deviņus desmitdaļas no storu pasaules resursiem atrodas Kaspijas jūrā. Vēl pirms simts gadiem storu paveida pārstāvju Krievijā bija vairāk, nekā visās pārējās valstīs kopā ņemot.

Kas iznīcināja šo unikālo zivi? Pirmkārt, zivs gastronomiskā kvalitāte, kas jau sen tiek dēvēta par karalisku. No stores gaļas tiek pagatavotas dārgas delikateses, vēl vērtīgāki ir melnie ikri. Zivs gaļa tiek pieprasīta svaigā, saldētā, vītinātā un kūpinātā veidā. Te arī rodas neierobežotais zvejnieku — sagādnieku spiediens. Otrkārt, kad cilvēki Kaspijas, Azovas un Melnās jūras upju baseinos sāka ierobežot ar hidroelektrostaciju aizsprostiem, storu dabīgie resursi strauji samazinājās. Notika tas, kam arī bija jānotiek: no 21. gadsimta sākuma gandrīz visu storu paveidu

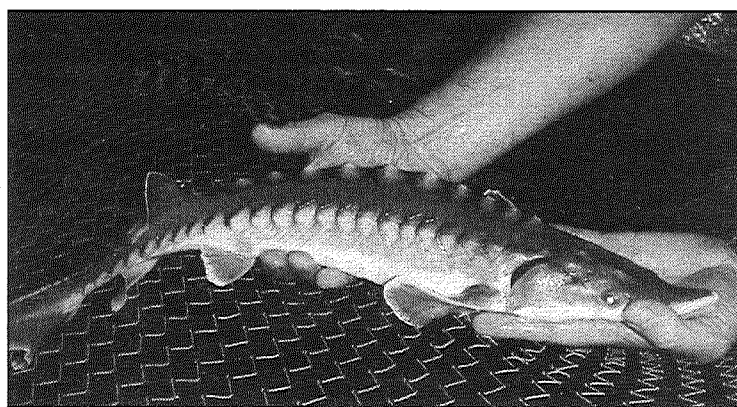
● Plašajā ceļā ir desmit baseini.

zivju rūpnieciskā zveja Krievijā tika aizliegta, bet daži paveidi tika ierakstīti Sarkanajā grāmatā. Vai kāds varēja iedomāties, ka piedzīvos laiku, kad bez zivīm palikušajā zilo ezeru novadā sāksies tik pārdošs eksperiments — storu, kas pat vēsturiski Baltijas jūrā tika iegūtas ļoti nelielos daudzumos, — audzēšana? Brīnums notika, un par to šodien šis stāsts.

Saftars Rahimovs, firmas «Akwa systems» pārstāvis. Baku iedzīvotājs, kurš uzaudzis Kaspijas jūras krastos un zina par storu dzimtas zivju vērtību, par melno ikru vērtību un pieprasījumu. Augstākā izglītība, bijušais virsnieks, veiksmīgs biznesmenis, kurš strādājis pat Arābu Emirātos, — lūk, atbilde uz jautājumu, kāpēc viņš uzņemas šādu risku, veicot eksperimentu Latvijā. Patstāvīgi apgūstot zivsaimniecību un storu audzēšanas tehnoloģijas noslēgtā ūdens tilpnē, Saftaram veidojās darba attiecības ar tehnisko zinātņu

kandidātu, okeonologu Vasiliju Krasnoborodjko. Triju patentu, tajā skaitā arī slēgto sistēmu tehnoloģiju izveides, autors uzaicināja azerbaidžāņu izcelsmes uzņēmēju uz Rīgu, kur parādīja storu zivsaimniecības fermu darbībā. Latvija Saftaram patika no pirmā acu skatiena, Latgale viņu sajūsmīnāja vēl vairāk. Apbraukājot visu zilo ezeru novadu, biznesmenis — eksperimentētājs izvēlējās Kalniešu pagastu. Galvenais faktors — dabas skaistums, otrs — automaģistrāles tuvums, kā arī pierobežu Saftars uztver kā perspektīvu reģionu, kur vienmēr kūšās dzīvība.

Pirmo urbumu iegādātāja zemes gabalā zivsaimnieks veica tieši pirms gada, decembrī tika uzbūvēta zivju audzētava, bet tas, kas šeit redzams pašlaik, līdzinās fantastikai. Ar Eiropas investīciju palīdzību izdevās sagatavot ekspluatācijai pilnībā automatizētu zivju audzētavu. Desmit baseinos būs iespēja audzēt līdz pat 10 tonnām storu. Daļa «iedzīvotāju» jau

● Lūk, tāda ir Sibīrijas store.

pierod pie jaunajiem dzīves apstākļiem, bet maija beigās pienāks vēl viena partija — 10 000 desmitgramīgu zivju mazuļu. Paies četri vai pieci gadi, līdz noformēsies mātīšu bars un sāksies storu ikru rūpnieciskā ieguve. Tuvākajos plānos — lielu zivju iegāde procesa paātrināšanai un pārstrādes ceļa būvniecība, kam būs nepieciešams papildus darbspēks.

Viesmīlīgais saimnieks parādīja pašreizējo ražošanu, pastāstīja, kā automātiski tiek kontrolēts skābekļa daudzums ūdenī un uzturēts attīrīšanas režīms. Barošana — arī automātisks režīms. Interesanti, ka pirmā dzīves gada laikā mākslīgos apstākļos ar sauso barību zivju mazuļi izaugs līdz diviem kilogramiem, bet katru nākamo gadu — pieņemsies svarā par vienu kilogramu. Kad store sasniegs piecu kilogramu svaru, tā sāks dot ikrus — diezgan vērtīgu produktu. Standarta 56 gramus smagas ikru burciņas cena pašlaik ir 40 eiro. Šī delikatese ir

pieprasīta ne tikai Latvijā, bet arī ES valstīs.

Izveidojis rūpniecības pamatus, Saftars tagad ķērās pie mājas būvniecības. Izveidoja arī smilts-ērķšķu dārzu ar 100 «Čuiskaja» šķirnes stādiem, ko iegādājās Ukrainā. Ar laiku būs nepieciešams ārstniecisko ogu pārstrādes cehs. Pagaidām ģimene dzīvo Krāslavā, Saftara un Aminas dēli apmeklē bērnudārza latviešu grupas. Omāram divi gadiņi, Orudžam — trīs. Galvenais — ģimene svešā valstī, kas ir tik tālu no saulainās Azerbaidžānes, nejūtas sveša. Saftaram ir izveidojušās labas darba attiecības ar vietējo pašvaldību un uzņēmējiem.

Maijā Saftars ciemojās Baku pie māmiņas. Pēc nedēļas, ciemojoties tur, pieķēra sevi pie domas, ka grīb uz mājām, uz Krāslavu. Tik vienu nesaprot uzņēmējs, — kāpēc Latgales galvenā bagātība — ezeri — netiek saimnieciski izmantoti?

«Ezerzeme»

Autovadītāji riskē iegādāties "lūzni" mazlietota auto vietā

Latvijas Transportlīdzekļu apdrošinātāju biroja (LTAB) rīcībā pieejamie dati liecina, ka auto pārdevēji nolūkā pārdot auto par augstāku cenu nekā ir tā īstā vērtība, bieži apzināti neatklāj informāciju par auto patieso tehnisko stāvokli, kā arī noklusē, cik patiesībā ceļu satiksmes negadījumi (CSNg) ir izraisīti ar konkrēto spēkratu. Kā rezultātā autovadītāji ne tikai pārmaksā, bet arī būtiski pakļauj sevi riskam iekļūt ceļu satiksmes negadījumā, kas var apdraudēt kā autovadītāja, tā apkārtējo drošību. Tāpēc LTAB aicina autovadītājus pārbaudīt potenciālā auto negadījumu vēsturi, kas ļaus būtiski iekonomēt līdzekļus un pasargāt no iespējas nopirkt "lūzni" jauna auto vietā.

Uz 2014. gada 1. maiju no visiem reģistrētajiem transportlīdzekļiem tehnisko apskati bija izgājuši 676 876* spēkrati. Savukārt no visiem reģistrētajiem 836 102 transportlīdzekļiem spēkā esoša OCTA polise bija 690 893 autoīpašniekiem. Tomēr, ja analizē reģistrēto transportlīdzekļu vidējo vecumu, tad redzams, ka Latvijā tehniskajā kārtībā esošo automobiļu vidējais vecums ir gandrīz 13 gadi. Savukārt vidēji autoparkam tie pat ir 14 gadi, kas ir par 40% vairāk kā vidējam Eiropas Savienības (ES) autoparkam.

"Bieži autovadītāji uz sava spēkrata vecumu raugās no vizuālā aspekta, respektīvi, cik daudz ir pārdziļusies rūsa, kā arī, cik daudz ir jāiegulda remontā. Tomēr daudz lielākas problēmas ir saistītas ar automašīnas ekspluatāciju ceļu satiksmē, jo proporcionāli auto vecumam palielinās avārijas izraisīšanas iespējamības risks, īpaši ja auto nav labā tehniskā stāvoklī jeb daudzu avāriju rezultātā atjaunots un salikts no detaļām. Turklāt lielākā problēma, ka daudzi autovadītāji šādus deformējumus neredz un par tiem nav informēti, jo iegādes brīdī patiesā informācija par auto vēsturi tiek slēpta vai noklusēta", skaidro LTAB valdes priekšsēdētājs Juris Stengrevics.

Par pamatu ņemot LTAB datus, nesen Auto asociācija veica pētījumu, kura ietvaros tika pārbaudīts, cik pārskatāma ir auto veiktā servisa vēsture, kā arī, cik detalizēti ir pieejama informācija par apdrošināšanas gadījumiem. Eksperimenta rezultātā

tika secināts, ka vairāk kā 100 automašīnām odometra grozījumi ir veikti vairāk kā 40% gadījumu. Rekords atgriezta odometram ir pat 300 000 km. Tāpat tiek manipulēts ar auto izcelsmes valsti un tā vēsturi.

Tomēr pats bīstamākais, ka tiek slēpta informācija par notikušiem CSNg un to apmēru. Vairākiem spēkratiem OCTA izmaksas bija veiktas pat 30% apmērā no auto vērtības, lai gan auto pārdevēji par to informāciju nesniedz, tādējādi apzināti noklusējot autovadītājiem svarīgu informāciju.

"Nesaņemot objektīvu informāciju par potenciālo auto, spēkrata pircējs ne tikai pārmaksā auto reālo vērtību, bet var iedzīvoties arī neplānotos izdevumos. Turklāt, ja auto CSNg rezultātā ir būtiski cietis un remonts veikts nekvalitatīvi, kardināli mainās tā vērtība, savukārt pārvietošanās ar šādu auto var būt apdraudējums autovadītāja un apkārtējo drošībai. Protams nekādā mērā fakts, ka auto ir remontēts, nenozīmē, ka remonts ir veikts nekvalitatīvi, tomēr neprofesionālim to būs grūti noteikt. Jebkurā gadījumā autovadītājam ir tiesības saņemt informāciju, lai varētu izvērtēt, vai maksāt prasīto summu un vai tā, ņemot vērā negadījumu vēsturi, ir adekvāta auto vērtībai. Tāpēc, lai palīdzētu autoīpašniekiem iegūt objektīvu informāciju, LTAB izveidoja transportlīdzekļu zaudējumu vēstures datu rīku, ar kura starpniecību ikviens autovadītājs var noskaidrot patiesos datus par sava esošā vai potenciālā auto vēsturi", skaidro Juris Stengrevics.

Ikviens autovadītājs LTAB mājas lapā var noskaidrot datus par sava esošā vai potenciālā auto CSNg vēsturi laika posmā no 1997. gada. Lai iegūtu informāciju, autovadītājam nepieciešams zināt tikai transportlīdzekļa reģistrācijas un reģistrācijas apliecības numurus. Informācija par transportlīdzekļa zaudējumu vēsturi ir pieejama kopš brīža, kad transportlīdzeklis ir reģistrēts Latvijā un tajā ir apkopotā dati par CSNg gan Latvijas teritorijā, gan ārvalstīs. Gadījumā, ja konkrētais spēkrats ir CSNg cietusi puse, datu pasūtītājs iegūs arī informāciju par izmaksu apmēru, pēc kā būs iespējams novērtēt avārijas un tās rezultātā nodarīto zaudējumu apmēru. Šobrīd LTAB ir vienīgā organizācija Latvijā, kura piedāvā autovadītājiem šādu informāciju.

* CSDD dati

Vardarbības novēršanā ir būtiska dažādu sektoru sadarbība

Vardarbības novēršanā un mazināšanā pret sievietēm ir svarīgi sadarboties dažādiem sektoriem: policijai, sociālajiem dienestiem, pakalpojumu sniedzējiem un veselības aprūpes darbiniekiem, par to 22. maijā vardarbības problemātikai veltītajā konferencē vienojās klātesošie, ziņo Labklājības ministrijas Komunikācijas nodaļas vadītāja Marija Kupče.

"Lai aizsargātu cietušos, nepieciešams tikai ar iespēju izlikt varmāku no dzīvesvietas, ir jābūt arī attīstītiem krīzes centriem, kur cietušajiem patverties, kā arī daudzveidīgiem atbalsta pakalpojumiem cietušajiem un rehabilitācijas pakalpojumiem vardarbības veicējiem," uzsver Labklājības ministrijas (LM) Bērnu un ģimenes politikas departamenta pārstāve Viktorija Boļšakova.

Vienlaikus ir nepieciešams turpināt pilnveidot normatīvos aktus, jo, piemēram, Latvijā par noziedzīgu nodarījumu netiek uzskatīta vajāšana (stalking), kas izpaužas kā nevēlama un ilgstoša cietuša izsekošana, nevēlama telefona zvani, e-pasti, īpašuma bojāšana utt.

Konferences laikā Roza Logāra (Rosa Logar), Eiropas tikla par vardarbību pret sievietēm WAVE līdzdibinātāja no Austrijas, pa-

stāstīja, ka Austrija jau 17 gadus darbojas regulējums, kas vardarbības ģimenē gadījumos ļauj vardarbīgo personu izlikt no dzīvesvietas. Viņa uzsvēra, ka ir ļoti būtiski runāt un risināt problēmas, kas saistītas ar vardarbību pret sievieti, jo tādējādi tiek risinātas arī problēmas citās sfērās. Tāpat svarīgi saprast, ka vardarbība ģimenē nav tikai "pāra problēma", atbildība jāuzņemas vardarbības veicējam. Austrijā, mēģinot risināt vardarbības pret sievietēm problēmai, tika panāktas arī būtiskas pozitīvas izmaiņas dažādu institūciju darbībā, uzlabota to sadarbība.

Savukārt Pasaules Veselības organizācijas eksperts Frančesko Mitis (Francesco Mitis) vērsa uzmanību uz to, ka vardarbība pret sievietēm ir problēma visā pasaulē, jo vidēji 30% sieviešu cietušas no partnera vardarbības. Vardarbībai pret sievietēm ir dažādas nelabvēlīgas un ilgstošas sekas uz sieviešu veselību.

Attiecīgi Valsts policijas priekšnieks, ģenerālis Ints Ķuzis informēja, ka pirmo mēnešu laikā, kopš spēkā stājušies grozījumi normatīvajos aktos par pagaidu aizsardzību no vardarbības (no 31. marta līdz 20. maijam), pieņemti 42 tiesas lēmumi par vardarbīgas personas izlikšanu no dzīvesvietas, 17 Valsts policijas lēmumi par nošķiršanu. Turklāt

ir ierosināti divi kriminālprocesi par pieņemto lēmumu nepildīšanu. Ģenerālis uzsvēra, ka šie skaitļi parāda, ka esam uz pareiza ceļa.

Tieslietu ministrijas valsts sekretāra vietniece tiesību politikas jautājumos L.Medina atzīmēja, ka, neskatoties uz to, ka kriminālprocesa ietvaros ir pieejami drošības līdzekļi, bija ļoti būtiski arī ieviest civilprocesa veidus pagaidu aizsardzības līdzekļus pret vardarbību. Tuviniekiem, kuri cieš no vardarbības, gan subjektīvi, gan objektīvi ir vienkāršāk vērsties pēc palīdzības, zinot, ka kriminālprocešs netiks ierosināts. Vienlaikus viņa uzsvēra, ka nevar koncentrēties tikai uz radikālāko pagaidu aizsardzības līdzekli – pienākuma atbildētājam atstāt mājokli. Normatīvie akti paredz arī citus aizsardzības līdzekļus, piemēram, aizliegums atbildētājam pietuvoties mājoklim, kurā pastāvīgi dzīvo prasītājs, aizliegums atbildētājam satikties ar prasītāju utt.

Atgādinām, ka 22. maijā Rīgā notika pirmā konference, veltīta vardarbības pret sievietēm problemātikai "Novēršana, aizsardzība un reaģēšana uz vardarbības pret sievietēm gadījumiem: no normatīvajiem aktiem līdz to efektīvai piemērošanai". Tajā piedalījās 150 dažādu jomu speciālisti no visas Latvijas.

Lappusi sagatavoja L.Kirillova

Valsts policijas Latgales reģiona pārvaldē reģistrētie notikumi

Daudz ceļu satiksmes negadījumu, cietuši cilvēki

Valsts policijas Latgales reģiona pārvaldes Disciplinārās uzraudzības grupas vecākā inspektore Inese Fjodorova informē, ka policijā reģistrēts daudz ceļu satiksmes negadījumu, cietuši arī cilvēki.

✓ 16. maijā ap pulksten 17.30 Preiļos, Daugavpils ielā, ar automašīnu Audi, kurai pie stūres bija 1986. gadā dzimis vadītājs, notriekts 2008. gadā dzimis zēns. Viņš pēkšņi uzskrēja uz ceļa braucamās daļas tam neparedzētā vietā. Pūšens guva dažādas traumas un medicīniskās palīdzības sniegšanai tika nogādāts Daugavpils reģionālajā slimnīcā.

✓ 17. maijā ap pulksten 11.00 Daugavpilī kādā krustojumā notika sadursme starp automašīnu Opel, kuru vadīja 1971. gadā dzimis vīrietis, un automašīnu Ford, kuru vadīja 1981. gadā dzimusi sieviete. Daugavpils reģionālajā slimnīcā ar traumām nogādāts Opel vadītājs. Negadījumā vainīgā persona tiek noskaidrota, notiek izmeklēšana.

✓ 18. maijā Daugavpilī reģistrēti divi negadījumi, kuros cietuši un traumas guvuši cilvēki. Tā pulksten 11.00 divu ielu krustojumā 1979. gadā dzimis mopēda Wonjan vadītājs neizvēlējās drošu distanci, tāpēc iebrūca priekšā braucošajā automašīnā Mazda, kuru vadīja 1955. gadā dzimis vīrietis. Mopēda vadītājam Daugavpils reģionālajā slimnīcā tika sniegta medicīniskā palīdzība. Otrs negadījums notika pusotru stundu vēlāk, ap pulksten 12.30, kad 1966. gadā dzimis Peugeot vadītājs notrieca 1961. gadā dzimušu sievieti, kura šķērsoja ceļu tam paredzētajā vietā — pa gājēju pāreju. Cietušajai tika sniegta medicīniskā palīdzība.

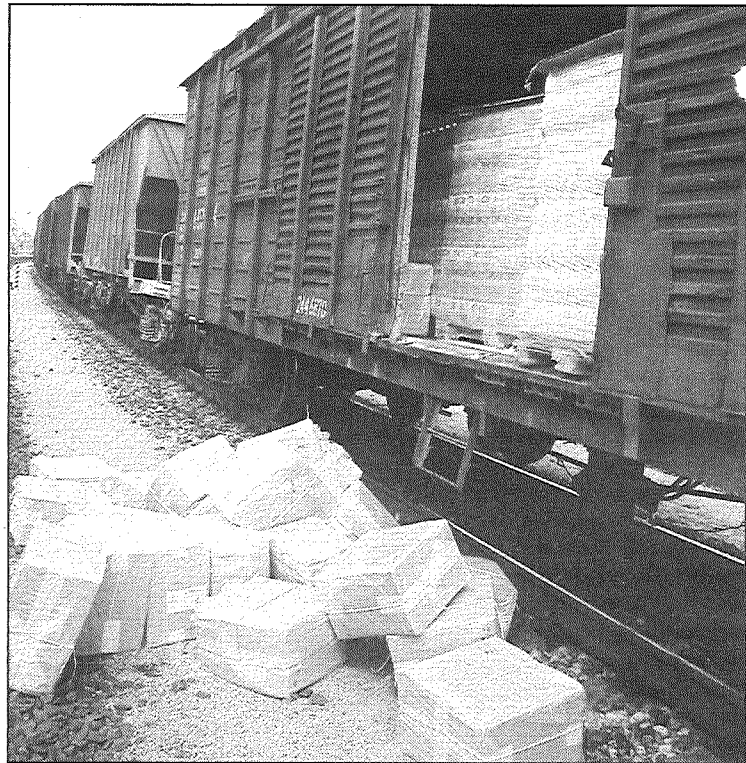
✓ 23. maija naktī ap pulksten 1.30 Dagdas novadā uz grants ceļa pagaidām nenoskaidrotu apstākļu dēļ automašīnas Opel vadītājs nostūrēja no ceļa, auto apgāzās. Automašīnā atradās 1997. gadā dzimis jauniešs un divi 1992. gadā dzimuši jaunieši, kuri pēc avārijas ar dažādām traumām tika nogādāti Daugavpils reģionālajā slimnīcā. Kas avārijas brīdī atradās pie stūres, noskaidros izmeklēšana.

✓ 22. maijā ap pulksten 16.40 Rēzeknē automašīnas Volvo vadītāja, 1993. gadā dzimusi sieviete, veicot pagrieziena pa kreisi, sadūrās ar automašīnu Hyundai, kuru vadīja 1995. gadā dzimis vīrietis. Traumas guva Volvo vadītāja un tika nogādāta Rēzeknes slimnīcā. Lietas apstākļi tiek noskaidroti.

Daugava paņēma jaunieša dzīvību

22. maijā ap pulksten 21.00 Daugavpilī, Nometņu ielā, peldoties Daugavā, noslika kāds 1997. gadā dzimis jauniešs. Policija par notikušo uzsākusi kriminālprocesu. Nozīmēta arī tiesu medicīniskā ekspertīze, notiek izmeklēšana.

VID muitas amatpersonas uz robežas atklāja kontrabandas cigaretes

● Kontrabandistiem liels zaudējums — izņemti vairāk nekā 1,2 miljoni cigarešu.

Valsts ieņēmumu dienesta (VID) muitas amatpersonas, veicot kontroles pasākumus uz Latvijas — Baltkrievijas robežas, novērsa mēģinājumu nelegāli pārvietot 1 280 000 cigaretes ar Baltkrievijas Republikas akcīzes nodokļa markām. Cigaretes bija paslēptas kravas vāciņā, informē VID sabiedrisko attiecību daļas galvenā speciāliste Evita Teica-Mamaja.

18. maijā Indras muitas kontroles punktā VID muitas amatpersonas, veicot Latvijā iebrūcošā kravas vilciena kontroli, kādā slēgtā vagonā konstatēja kartona kastes ar cigaretēm. Izņemti 1 280 000 cigarešu «Premjer». Lietas materiāli nodoti VID Muitas kriminālprocešs uzskāšanai.

Kā jūs iespaido karstais laiks?

Diāna un Anatolijs no Špoģiem.

Diāna: — Mani īpaši neietekmē. Esmu atvaļinājumā, varu atpūsties svaigā gaisā, ēnā. Tiešos saules staros cenšos neuzkavēties, ir par karstu. Bet labāk karstums nevis aukstums.

Anatolijs: — Strādāju par ugunsdzēsēju. Karstā un sausā laikā biežāk notiek ugunsgrēki. Pavasarī bija ļoti daudz ugunsgrēku. Pēc pēdējā laikā notikušajiem lietiņiem tie, par laimi, ir retāki. Tomēr vasarā karstums vajadzīgs, jo cilvēkiem ir atvaļinājums, jāatpūšas.

Aldis no Preiļiem:

— Brīvajā laikā karstums mani neiespaido, bet darbā gan. Strādāju celtniecībā, veicu jumta darbus, un reizēm karstums sasniedz pat 70 grādu. Tas atkarīgs no tā, ar kādiem jumta seguma materiāliem jāstrādā. Re, pat roku esmu apdedzinājis uz jumta. Materiāli vispirms jāienes ēnā un jāpatur, lai atvēsinās, un tad žigli jāpieštiprina. Pērnvasar bija tādas dienas, kad pusdienlaikā pat nevarēja strādāt. Pašā svelmē rīkojām pārtraukumu pa četrām stundām, bet vakaros strādājām ilgāk. Celtniecības darbos karstā laikā grūti strādāt. Dzeram ūdeni pat, ja negribas. Bet arī auksts laiks man nepatīk.

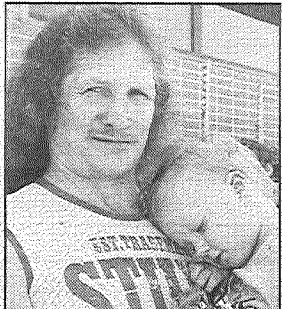
Ivans no Riebiņiem:

— Karsto laiku grūti paciest. Sliņmoju. Vairāk nākas laiku pavadīt istabā, vēsumā. Vakaros nav, kur izpeldēties, upīte piesārņota.

Aleksandrs ar dēlu Konstantīnu no Pelēciem:

— Karstumu panest diezgan grūti. Sevišķi mazi bērni jāsarģā no pārkaršanas. Laukos turu aitu ganāmpulku, tām ūdens daudz nevajag, taču jānodrošina, lai tās saulē nepārkarst. Iekārtots tā, lai var ābeļu ēnā paslēpties no saules. Nepatīk, ka karstumam bieži seko virpuļviesuļi, vētras un pērķona negaisi ar krusu. Vasarā jābūt karstam laikam, bet ne pārmērīgi.

Andris no Vecvārkavas:

— Pēdējo dienu karstums bija grūti panesams. Vienīgais glābiņš — upe. Dzīvoju Dubnas krastā. Ja kļūst pārāk karsti, — upē iekšā. Karstā laikā arī vairāk kaitēkļu uz kokiem un krūmiem, jānogas kaut kādi kukaiņi apsēduši, skābenes posta spradži. Patik mērenāks karstums — ap 25 grādiem, nevis 30 grādi. Pēc karstajām dienām seko stipri negaisi. Man gan patīk skatīties, kā zibeno, ir interesanti. Mammai toties nepatīk, viņa pat pārkrustās.

L.Rancāne
Foto: A.Šnepsts

SLUDINĀJUMI

SIA AIBI iepērk liellopus, jaunlopus, aitas, zirgus, cūkas.
Labas cenas.
Samaksa tūlītēja. Svāri.
Tālr. 26142514, 20238990.

SIA „LATVIJAS GAĻA”
iepērk liellopus, aitas,
jaunlopus, zirgus.
Svāri. Samaksa tūlītēja.
Tālr. 28761515.

29. maijā un 2. jūnijā z/s pārdos dažādu krāsu jaunputnus, dējēvistas, gailus (arī maina). Šķirotus cāļus, broilerus, pīlēnus, zoslēnus, platkrūšu tītarus pēc pieteikuma. Tālr. 29186065. Gailiņos 7.00, Riebiņos 7.15, Preiļos 7.30, Pieniņos 7.50, Stabulniekos 8.05, Galēnos 8.20, Sīļukalnā 8.30, Polkoronā 8.45, Smelteros 8.55, L. Anspokos 9.05, Prikuļos 9.15, Rudzātos 9.25, Rožupē 9.45, Līvānos 10.10, Jersikā 10.40, Upeniekos 10.50, Starēs 11.05, Vanagos 11.25, Sutros 11.45, Anspokos 12.10, Kastīrē 12.20, Aglonā 12.40, Jaunaglonā 12.55, Aglonas st. 13.10, Aizkalnē 13.25, Pelēcos 13.35, Arendolē 13.50, Rimicānos 14.10, Upmalā 14.25, Vārkavā 14.35, Ančkinos 14.45.

Pārdod metāla jumtus un notek sistēmas no ražotāja.
Cena no 4,55 EUR/m².
Tālr. 26368028.

SIA Lauku Miesnieks
iepērk mājlopus.
Augstas cenas.
Samaksa tūlītēja. Svāri.
Tālr. 20207132.

Zviedrijas kompānija pērk mežus un zemi.
Tālr. 25644455, 27888826.
e-pasts zviedrijasmezi@inbox.lv

Pērk skujkoku un lapkoku mežu, cirsma.
Cena līdz 10 000 EUR par 1 ha.
Tālr. 27804000.

Pārdod vasaras kviešus, miežus, auzas. Kartupeļus stādīšanai, lopbarībai, pārtikai.
Tālr. 25442582.

Uzņēmums pērk visa veida meža un lauku īpašumus.
Tālr. 29104510.

PĀRDOD

OPEL ASTRA (1,6, benzīns, 1995. g. izl., TA līdz 25.04.2015., labā stāvoklī, EUR 550). T.28601980;

SAAB 900SE (melnā krāsā, 2,0, turbo, benzīns, 1997. g. izl., TA līdz 12.2013., EUR 996). T.26343382;

VAZ 2104 UNIVERSAL (1988. g. izl., dzinējs 1,3, TA līdz 10.2014., mazs ceļu nodoklis – EUR 35). T.29859986.

Līvānu 2. vidusskolai dalīta piektā vieta "eXperimentā"

Sestdien, 24. maijā, Latveņergo koncerna erudīcijas konkursa "eXperiments" finālā ar ievērojamu punktu pārsvaru uzvaras laurus plūca Zemgales reģiona jaunieši – Jēkabpils Valsts ģimnāzijas komanda "YOLO-6". Spraiģā ciņā jēkabpilieši apliecināja sevi kā eruditākos, kopumā iegūstot 29 punktus. Otrajā vietā ierindojās Madonas Valsts ģimnāzijas komanda ar 21 punktu, bet trešajā vietā ar 20 punktiem kopvērtējumā Rīgas 94. vidusskolas komanda, stāsta konkursa "eXperiments" koordinatore Inga Cīrule.

● Līvānu 2. vidusskolas komanda "Fotons", konkursa uzdevumu risinot.

Godpilno 4. vietu ieguva Jaunpils vidusskolas komanda "Mezoni", savukārt piekto un sesto vietu dalīja Līvānu 2. vidusskolas komanda "Fotons" un Dundagas vidusskolas komanda "Melnās panteras".

Finālā jaunieši pierādīja savas zināšanas praktiskos uzdevumos, kas saistīti ne tikai ar fizikas pamatprincipiem, bet arī dažādu izgudrojumu vēsturi un to attīstības posmiem. "eXperiments" dalībnieki veica zinātnes evolūcijas ceļu, sākot ar pirmajiem elektroenerģijas atklājumiem dabā līdz pat mūsdienīgākajiem teleskopiem un GPS satelītiem. Uzdevumi bija sarežģīti un aļģīgi, tāpēc komandām savus padomus sniedza mentori — Latvijas Universitātes (LU) rektors Mārcis

Auziņš, Rīgas Tehniskās universitātes (RTU) Enerģētikas un elektrotehnikas fakultātes dekāns Oskars Krievs, LU Fizikas un matemātikas fakultātes vadošais pētnieks Vjačeslavs Kaščejevs, RTU Industriālās elektronikas un elektrotehnikas institūta vadošais pētnieks Pēteris Apse-Apsītis, kā arī RTU profesors Gatis Bažbauers.

Šogad erudīcijas konkurss "eXperi-

ments" notika 19. reizi, un tajā reģistrējās 176 komandas no visas Latvijas. Pēc divām neklātienes atlases kārtām 30 ziņošanās komandas jeb piecas no katra reģiona – Zemgales, Latgales, Kurzemes, Vidzemes, Rīgas reģiona un Rīgas pilsētas – kvalificējās klātienes pusfināla kārtai. Pusfinālā tika noskaidrotas sešas veiksmīgākās komandas, kas ieguva iespēju turpināt ciņu konkursa finālā.

PASMAIDĪSIM

Virš ienāk datorveikalā un jautā:
— Vai jums ir dators, kas pilda visas komandas?
— Jā, ir.

Virietis nopērk datoru, pārnāk mājās, noliek to uz grīdas, paiet malā un saka:
— Dators! Pie manis!

Puisis diskotēkā pieiet pie acīm redzami vecākas meitenes un jautā:

— Meitenīt, vai drikst ar jums padejot?

Meitene (ironiski):

— Es ar bērnu nedejoju!

Puisis neapjūk un atbild:

— Atvainojiet, es nezināju, ka esat stāvoklī.

Prezidents finanšu ministram:

— Izlasīju nākamā gada budžetu. Ļoti labi sastādīts, tikai ir viena neliela kļūdiņa.

— Kāda?

— Tur rakstīts, ka inflācija nākamgad būs astoņi desmit procenti. Cīpari ir reāli, bet «astodesmit» jāraksta kopā.

Ja tu vēlies, lai viesi agrāk ietu mājās, — palūdz aizdot naudu. Ja vēlies, lai paliek — palūdz padomu.

Bez sievietēm ir slikti, ar sievietēm ir slikti... Bet, no otras puses, — ar sievietēm ir labi un bez sievietēm arī labi.

— Mana sieva ir nolēmusi nomest svaru un tagad nodarbojas ar jāšanas sportu.

— Un kādi ir rezultāti?

— Mēneša laikā zirgs ir novājšis par 10 kilogramiem.

Sieva:

— Es kļūstu nikna, kad kaut ko nesaprotu.

Virš:

— Es arī kļūstu nikns, kad tu kaut ko nesaproti.

Ja jūs izvairāties no nodokļiem, tad lai jūsu sirdsapziņai top zināms, ka šajā brīdī kaut kur plašajā pasaulē raud ierēdnā bērns, kuram pietrūkst naudas jaunai mašīnai...